Septembris 1914. 9. gads. — № 9.

Kristigs Wehstnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ“, Hospitala eelâ 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.) Pasta adrese: Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ“, почт. ящикъ 1250, Рига. Redaktors-isdewejs W. Fetlers. Kreewu schurnala „Гость“ redakzija: С.-Петербургъ, „Домъ Евангелія“, 24 линія № 11. W. Fetlera telegrafiskâ adrese Peterburgâ: Петербургъ-Авенезеръ.

Makfâ ar peesuhtischanu par gadu 2 rubli; pa numuree m pehrkot — 12 kap.; ahrsemês 1 dolaru 25 zentus. Sludinajumu sihku rakstu rindiņa makfâ 20 k. — Par katru adreses mainu 10 k.

„Kristigs Westnesis“, (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FETLER, Hospital Str. 24, Riga, Russia.

Wisaugstakais Manifests.

Ofizieli. Kara Wehstnesis, 20. julijâ.

Zaur Deewa schehlastibu

Mehs Nikolajs, Otrais,

Wisas Kreewijas Keisars un Patwaldneeks, Polijas Zars, Somijas Leelknais u. t. t., u. t. t..

pasinojam wiseem Muhsu ustizigeem pawalstneekeem, ka, sekojot saweem wehstures usdewumeem, Kreewija, weenota ar slahwu tautam tizibâ un asinis, nekad naw weenaldsigi raudsijusês us winu likteni. Pilnigâ weenprahtibâ un ar sewischku spehku pamodâs kreewu tautas brahlu juhtas pret slahweem pehdejâs deenâs, kad Austro-Ungarija ar noluhku usstahdija Serbijai preeksch patstahwigas walsts nepeenemamas prasibas, neeewehrodama serbu waldibas peekahpigo un meermihligo atbildi un atraidîdama Kreewijas draudsigo widutajibu. Austrija steidsigi pahrgahja apbrunotâ usbrukumâ,ussahkdama neapbrunotâs Belgrades bombardeschanu. Raduschos apstahklu speesti spert nepeezeeschamos aissardsibas solus, Mehs pawehlejâm armiju un floti nostahdit kara gatawibâ, bet turedami dahrgas muhsu pawalstneeku asinis un mantu, peelikâm wisas puhles, lai starp draudsigâm walstim eesahktâs sarunas beigtos ar meeru. Bet Austrija un Wahzija pretim muhsu zeribam us gadusimteneem ilgo labo kaiminu satiksmi, un neeewehrodama Muhsu apleezinajumu, ka Muhsu sperteem soleem naw naidigi noluhki, sahka prasit, lai tee tiktu atzelti un, nepanahkusi to, peeteiza Kreewijai karu. Tagad mums netikai jaaisstahw netaisnigi apwainotâ mums radneezigâ seme, bet jaaisstahw ari Kreewijas gods, zeeniba un weeniba, un winas stahwoklis leelwalstju starpâ. Mehs neschaubigi tizam, ka bahrgajâ pahrbaudischanas stundâ Kreewiju aisstahwet weenprahtigi un paschaisleedsigi sazelsees wisi winas ustizigee pawalstneeki. Lai top aismirstas eekschejâs kildas! Lai wehl jo zeeschak nostiprinas Zara weeniba ar Wina tautu! Un lai Kreewija, kâ weens wihrs, atsit pahrdroschâ eenaidneeka usbrukumu!

Dsikâ tizibâ par Muhsu leetas taisnibu un pasemigâ palahwibâ us Wisaugstako, Mehs luhgschanâ aizinam pahr Swehto Kreewiju un waronigo kara spehku Muhsu Deewa swehtibu.

Dots Peterburgâ, julijâ 20. deenâ, 1914. gadâ pehz Kristus dsimschanas, bet Muhsu waldischanas 20. gadâ.

Us originala ar Wina Keisara Majestates Pascha roku parakstits:

Nikolajs.

(„Pet Tel. Ag.“ telegramas).

Wisaugstakais Manifests.

Ofizieli. Kara Wehstnesis, 26. julijâ.

Zaur Deewa schehlastibu

Mehs, Nikolajs Otrais,

Wisas Kreewijas Keisars un Patwaldneeks, Polijas Zars, Somijas Leelknais u. t. t., u. t. t.,

daram sinamu wiseem Muhsu ustizameem pawalstneekeem, ka nedauds deenas atpakaļ Mehs ar Sawu manifestu jau pasinojâm kreewu tautai par karu, kuru mums peeteikusi Wahzija. Tagad Austro-Ungarija, pirmâ pasaules juku eesahzeja, kura wisdsilakâ meerâ iswilka sobenu pret wahjo Serbiju, ir nosweedusi no sewis masku un ir peeteikusi karu ne weenreis ween winu glahbuschai Kreewijai. Pret Kreewiju un wisu slahwu pasauli ir sazehluschâs abas warenâs wahzu walstis, bet ar diwkahrschu spehku pret tâm aug meerigo tautu taisnâs dusmas par karu. Kreewija, ustiziga sawas pagahtnes slawenajâm tradizijam, ne ar kara nodomeem un dehļ isnihzigas semes slawas pazehla eerotschus, bet aissargadama Muhsu no Deewa sargatâs walsts zeenu un droschibu, wina zihnas par taisno leetu. Schai preekschâ stahwoschâ tautu karâ mehs neesam weeni, bet lihds ar mums stahjas muhsu slawenee sabeedrotee, tâpat peespeesti kertees pee eerotscheem, lai reis isnihzinatu wahzu walstju muhschigo meera un droschibas apdraudeschanu. Lai Wiswarenais Deews swehti muhsu un muhsu sabeedroto eerotschus, un lai pazeļas wisa Kreewija us kara gaitu!

Dots Peterburgâ, julijâ 26. deenâ, 1914. gadâ pehz Kristus dsimschanas, bet Muhsu waldischanas 20. gadâ.

Us originala ar Wina Keisara Majestates Pascha roku parakstits:

Nikolajs.

Kalnu Jekaba:

Klints.

Stahw juhras widû Klintskalns druhms;
Us wina neaug ne stahdinsch, ne kruhms —
Tik wilni, kâ kalni, te schurpu welas
Un sitas pret winu, un schkihst un schkelas —
Tik muhschigu zihnu ikdeenas winsch redf
Un baltas putas wisapkahrt to sedf.
Stahw Klintskalns ar druhmi peleku seju
Un gaida atskrejam deenwida wehju,
Kas wina swihduscho peeri glahstîs,
Par tahlâm seedoschâm eelejam stahstîs:
Kur seedons smaidot wij semei rotu
Un usleek tai kroni no Deewibas dotu;
Kur wakara wehsma peeri glahstu,
Par muhschigâm ilgam un sajuhsmam stahstu...
— Un druhmais Klintskalns eedrebas ilgâs,
Winsch sajuht jau garâ lihgoschâs smilgas...
Bet — — tahlu, tahlu schi laimes sala...
Krahz atkal wehtra un wilno bes gala!
Skreen mahkoni ahtri un isgaist tahlê,
Kur wakara saule gan sahrkst, gan bahlê.
Klahj debesis saplosits mahkonu sakts —
Pa juhru krahz wehtra un swilpo bes takts.
Un tuwu, un tahlu — kur sneedsas skats,
Skreen putoschi wilni, un wiss tas pats...
Klihst wehtras putni gar peleko Klinti
Un atdusu wehlas, kaut tikai us mirkli —
Bet wilni smagi un dusmigi elsch:
Us preekschu! Us preekschu! tik muhsu zelsch!
Un atkal pret Klinti tee schkelas un schkihst,
Un putas tahlu pa gaisu klihst — — —

* * *

Ir nobeidsees zihninsch, nu atpuhtas brihds;
Pa juhru aust mihligs un smaidoschs rihts.
Gul juhra un winas dsitumi snausch,
Jo stipraku zihnu preeksch nahkotnes ausch.
Spihd saulite atkal mihla un silda,
Un guruschas sirdis glahsta un pilda.
Klints lepni pret silajam debesim sleenas, —
Ta saskaita tagad tâs uswaras deenas,
Un saka: Man muhscham uswara buhs,
Arween wehl wilni pret mani gruhs!
Es wilneem un wehtram spihteju,
Un tagad wehl wilnus nizinu.
Un kaut gan es esmu peleka druhma,
Un neaug us manis pat sihkakâ kruhma,
Tak weens, ko zilwezei dahwat waru
Ir: Spehku un deewischko zihnas garu! — —
— — — — — — — — — —
Tu esi ar' Klintskalns, tu kristigais,
Un dsihwe — ir okeans draudoschais.
Tu nedrihksti zihnâ uswarets kluht,
Ja gribi dsihwibas kroni guht! —
Lai wehtra trako, lai negaiss bahrgs,
Tew sinams spehzigs un warens Sargs.
Sem Wina rokas tu esi droschs —
Tik stahwi zihnâ un esi moschs! . . .

Leonijas:

Kahds dseedaja dseesminu.

Reis wakarâ wehlâ, klusâ
Kahds dseedaja dseesminu
Par tehwmahjam, kur buhs dusa,
Par dahrgajo Glahbeju,
Par pilsehtu, pehrloteem wahrteem,
Par sneegbalto apgehrbu,
Kursch balinats pluhdeem sahrteem,
Kas lehjas pahr Golgatu.
Un juhsmigi skan ta dseesma,
Un tahlu ta atbalso;
Kâ dsirksteles, nè — kâ leesma
Daudf sirdis ta usleesmo.

* * *

Behdu sirdim sahpes rimst,
Jauni spehki zihnam dsimst,
Skumjas aismirstibâ grimst,
Wina dseesmâ klausotees.

Seemupê.

Dr. R. Motta*).

Studentu atsaukschanàs no wisàm kulturas semem us Kristus usaizinajumu.

Tulk. J. Stuhrmans.

Teek pazilatas domas, ka kristigà tiziba ismirstot. Man, kà zelotajam, kursch apmeklejis wisas pasaules malas, par to loti jabrihnas. Es iseetu is sawas kompetenzes robescham, ja sahktu runat par wisàm sabeedribas schkiram, bet tà ka man ir dati par inteligento klasu, sewischki studentu atteezibam pret religiju, tad es nemos schis domas apstrihdet.

Jau fakts — Wispasaules Kristigo Studentu Saweenibas nodibinaschana un winas darboschanàs, ir swarigs peerahdijums pret augschà issazito maldigo spreedumu. Wispasaules Krist. Stud. Saweenibâ, kura jau ap 50 gadu weza un kurai nodalas kahdàs 2,000 augstakàs mahzibas eestahdês, wisâs pasaules malâs, tagad skaitas pahri par 135,000 lozeklu, studentu un profesoru. Ta ir wisleelakà saweeniba pasaulê. Kristus persona ir ta, kas apweeno studentus, un Saweeniba skaita sinà arweenu peeaug. Kristus wispirms apweeno tos studentus, kas interesejas par wina personu un sahk to studet. Is teem sastahdas pulzini, kas apnehmuschees noteikti lasit Jaunderibu. Kad es wehl biju students, tad manu kolegu, kas lasija ewangeliju, bija ap 2,000, bet pagahjuschâ gadâ tahdu skaitija jau 70,000. Schi pahrmaina notikàs 20 gadu laikâ. Tas ir peerahdijums, ka studentu interese peenemas par wisu, kas stahw sakarâ ar Kristu. Kahds Skandinawijas profesors man sazija, ka nekad wehl studenti tur neesot tà interesejuschees par kristigo tizibu, kà tagad. Daschus mehneschus atpakal dabujàm sinas is Holandes: tur tagad ap 100 pulzinu, kuru lozekli studê Jaunderibu. Kristigo Studentu Saweeniba Wahzijâ naw leela, bet arweenu peeaug, un Wahzijas studenti no netizibas nahk pee saprahtigas tizibas. Berlinê man sazija, ka tur ap 5,000 gimnasistu sapulzejotees pulzinôs, lai kopigi lasitu Jaunderibu. Pehz daschàm nedelam es buhschu Wahzijas studentu konferenzê Hallê, kurâ eeradisees delegati no wisàm Wahzijas uniwersitatem. Wini tur tschetru deenu laikâ apspreedìs jautajeenu, kà Wahzijas Studentu Saweeniba waretu pabalstit kristigàs tizibas isplatischanos paganu semês. Lihds schim laikam ar scho jautajeenu nodarbojàs laudis ar masu isglihtibas zensu, tagad studenti nospreeda scho darbu nemt us sewi.

Kad es pirmo reisi apmekleju Parises uniwersitati, tikai ar leelàm gruhtibam man isdewàs sapulzinat 12 studentu us nodoschanos Deewa darbam. Es wehl atminos, kà wini trihzeja, kad es wineem aisrahdiju, kahdas gruhtibas un pretestibas wini peedsihwos, darbodamees starp uniwersitates seenam. Tagad toreisejais pulzinsch no 12 peeaudsis us 500 un interese par kristigo tizibu tà pazehlusès, ka 14 Franzijas augstskolu zentros nodibinatas Kristigu Studentu Saweenibas. Schi kustiba ir pahrgahjusi ari us widejàm mahzibas eestahdem.

Amerikâ nedaudi gadu laikâ peedsihwots tihri netizams progress. Diwdesmit gadus atpakal, atminos, paschâs leelakâs uniwersitatês newareja sastapt kaut weenu studentu, kursch buhtu pamatigi mehginajis eepasihtees ar ewangeliju. Tagad juhs katrâ atradiseet 500 lihdi 1,000 studentu, kuri sinatniskâ noluhkâ eepasihstas ar kristigàs tizibas pamateem, un isnahkums tas, ka ar katru gadu nahk simteem studentu pee apsinigas, saprahtigas tizibas. Gribu aisrahdit wehl us kahdu faktu. Pehdejo 20 gadu laikâ is Amerikas uniwersitatem ir aisgahjuschi wairak kà 3,500 studentu us paganu semem par misionareem. Wini nemihl sawu dsimteni masak kà ziti studenti, bet wini apleezina, ka kristigà tiziba preeksch wineem tikusi tik dahrga, ka wini ir gatawi sewi upuret, lai eepasihstinatu zitus ar pateesu tizibu. Wini tanî pahrleezibâ, ka winu peenahkums ir to isplatit. To paschu war ari sazit par Anglijas uniwersitatem, ihpaschi par tàm, kas atrodas Oksfordê, Kembridschâ un Edinburgâ.

Par Japanu nahk atsauksmes kà par to pahrako no wisàm Austrumu walstim. Stahsta, ka otras tahdas walsts wairs naw, kur sinatniskâ metode tà tiktu zeenita. Tomehr man jasaka, ka otras tahdas semes es wairs nesinu, kur tik leels studentu skaits buhtu pahrgahjis kristigâ tizibâ. Es tur scho jautajumu ismekleju un atradu, ka starp Japanas kristigajeem studentu prozents ir 20 reis leelaks, nekà kristigo no zitàm lauschu schkiram. Ari Japanas widus skolâs mostas pa kristigo pulzinam.

Bet kas to buhtu gaidijis, ka kristigà tiziba sahks isplatitees ari Kinâ? Napoleons sazija: „Kinâ snausch milsis, — lai winsch gul.“ Tagad ari Kina atgreesusees no sawas pagahtnes un sahkusi kustetees, gribedama peemehrotees muhslaika ziwilisazijai. Un tuhkstoscheem Kinas studentu dodas us Eiropas augstskolam. Schee studenti eepasihstas ar sinatnes pehdejo wahrdu un, dsimtenê atgreesuschees top par skolu waditajeem. Kahdus 7 gadus atpakal man bij isdewiba sarunatees ar kahdu jaunu studentu Kinâ. Winsch man sazija: „Tàs deenas juhs neredseseet, kad schee „jaunàs modes“ studenti wehlesees dsirdet juhsu runas par kristigo tizibu. Bet pagahja 5 gadi un luhk, kas notikas: paschas leelakas sahles newareja usnemt wisus studentus, kuri gribeja dsirdet par kristigo tizibu. Daschâs pilsehtâs no bambusa ustaisija ihpaschas ehkas preeksch sapulzem. Un pats gruhtakais bija: peedabut studentus us isklihschanu. Katru gadu simteem studentu nahk pee apsinigas un saprahtigas tizibas. Pee tam jaeewehro, ka Kinâ tas saweenots ar leelàm gruhtibam: zilweks, kas pahrgahjis kristigâ tizibâ, saude wisu sawu popularitati. Daschus gadus atpakal leelduhrneeku dumpî tika sagrahbts kahds Kinas kristigais students; winu peespeeda atteiktees no kristigas tizibas. Students atbildeja, ka winsch newar

---

*) Scho lekziju Dr. Motts lasijis februari un martà 1909. g. Jurjewas, Peterburgas un Maskawas studenteem.

atteiktees no ta, ko reisi par pateesibu atsinis. Leelbuhrneeki isgreesa winam mehli un sazija: „Tu wehl wari atteiktees: nolozi galwu us semi!" Bet students pazehla galwu us augschu. Un tahds gadijums Kinâ naw weenigais.

Kad Henriks Martins bija pirmo reis Indijâ, winsch atsinás, ka drihsak tizeschot tam, ka mironis usmodischotees, nekâ kad kahds bramins pahreeschot kristigâ tizibâ. Bet man isdewâs schahdus usmodusches mironus redset. Tagad wisâs Indijas dalâs ir kastopami bramini, kuri nahkuschi pee apsinigas tizibas. War sazit, ka pehdejos 20 gados wairak Indijas studentu palikuschi tizigi, nekâ preeksch tam 100 gadu laikâ. Schodeen dabuju wehstuli is Indijas, kurâ man dara sinamu, ka desmiteem indusu un muhamedanu studentu sanahkot pulzinos un mahzotees kristigo tizibu.

Tomehr jums nebuht naw jadomâ, ka es buhtu akls. Zelodams no weenas uniwersitates us otru, es neesmu azis zeeti taisijis. Es sinu, ka, pm., Spanijâ un Brasilijâ pawisam tahdu studentu pulzinu naw. Zik nezik to mums isdodas saprast, ja eewehrojam, ka schis semes skaitas pee wismasak kulturelam. Egiptes un Turzijas studentu leelakâ dala ir pilnigi weenaldsigi pret kristigâs tizibas problemam. Wispahrigi nemot ir ar zitâs semês deesgan leels skaits studentu, kuri pret religiju pilnigi weenaldsigi. Ir ari semes, kur kristigo dsihwe nesaskan ar winu tizibu. Par ihsteem kristigajeem paliktees daudseem kawê winu beedri, kureem tizibas leetas gluschi weenaldsigas. Tahdu beedru weenaldsiba rada schaubas starp teem, kuri wehl naw galigi nahkuschi pee apsinigas tizibas.

Nemot wehrâ wisus faktus, es tomehr waru apstiprinat, ka par kristigajeem top samehrâ leelaks skaits studentu, nekâ no zitam sabeedribas schkiram. Es waru ari peerahdit, ka studentus pee religijas saista Kristus persona. Ja eewehrojat, ka tagad, kad studenti sahkuschi Jaunderibu studet, winu wiswairak nahkuschi pee pateesas tizibas, tad atrodat, ka mans apgalwojums pareiss.

Teek pazilatas domas, ka muhslaiku sinatniskâ metode ir ta, kas rada netizibu. Tomehr, kâ par spihti schim domam, studentu nahkschana pee Kristus saskan ar scho metodi. Kahdas tad ir schis metodes raksturigakâs ihpaschibas? Wispirms, ta ir pamatiga metode, kura nem wehrâ wisus apstahklus un zenschas ussinat faktus bes aisspreedumeem. Laudis, kuri scho metodi leeto, paklausa tai pateesibai, pee kuras wini zaur scho metodi nahkuschi, wini gatawi pat mirt par scho pateesibu. Un ko wisu neupurê laudis sinatnes laukâ, lai tikai isplatitu atrasto pateesibu? Schos raksturigos sinatniskâs metodes wilzeenus leetoja ari Jesus. Un pateesibâ, waj ir Kristus mahzibâ kaut kas tahds, kas mums leegtu pamatigi Winu pehtit? Waj juhs sinat wehl otru tahdu skolotaju, kursch pats prasa, lai juhs eedsiklinatos wina mahzibas un personas wisos sihkumos? Kas wehl tik dauds zihnijees ar aisspreedumeem kâ Kristus? Waj to nemahzija Winsch, ka muhsu pasemibai japeeaug, ja gribam, lai muhsu atsihschana teek leelaka, un ka mums wajaga buht paklausigeem gaismai, ja esam gaismu atraduschi? Galwenais prinzips Kristus mahzibâ ir paschaisleegschanâs. Ja nu tahda ir ta metode, ko prasa Kristus Pats preeksch eepasihschanâs ar Wina mahzibu, tad es nemas nebrihnos, ka uniwersitatês studenti nahk pee Kristus ar skaidru prahta pahrleezibu.

Pa kahdu zelu studenti nahza pee tizibas? Gribu sewischki usswehrt tâs dwehseles zihnas, kuras pahrdsihwoja studenti, bijuschee gnostini,*) kuri wehlak nahza pee ta, ko es apsihmeju ar wahrdu „saprahtiga tiziba." Muhsu netizibas stahwoklis ir, pehz manam domam, pahrejas pakahpe. Mums naw ko balditees, ja juhtam, ka mums rodas schaubas par kristigo tizibu. Taisni otradi: ir jabaidas tad, ja tahdu schaubu nerodas. Pehdejâ gadijumâ par zilweku waretu jautat: waj tikai winsch mas domâ? Starp studenteem, kuri palikuschi par ihsteem kristigajeem ir tahdi, kuri behrnibâ bijuschi religiosi, bet uniwersitatê palikuschi netizigi; pehz tam wini zaur paschu domu spehkeem lauschi zelu pee tâs tizibas, kahdu tikai wini wareja panahkt un par kuru daudsi gatawi upuret pat sawu dsihwibu. Kadehl mums dsihwot pee swehtnizas durwim, kad mehs waram dsihwot paschâ swehtnizâ? Lai us scho jautajeenu atbildetu, es papreekschu aisrahdischu us schkehrschleem, kuri gadas zelâ pee tizibas eeguhschanas.

Meklejot pehz religiskâs gaismas ir jasargas no lepnibas gara. Leelais sinatnu wihrs Bekons sazija, ka tam, kas wehlas nogremdetees dabas noslehpumos, wajaga prast eedsiklinatees masa behrna dwehselê. To paschu sazija ari Kristus: „Ja juhs netopat kâ behrni, juhs debesu walstibâ nenahkseet."

Wajaga isswairitees ari no nepaklausibas un sekot pateesibai, kurp ta wed. Wajaga isswairitees no masduhschibas; ir wajadsigi waroni. No leelaka swara ir mass pulzinsch lauschu, kas seko pateesibai lihds galam, nekâ leelais bars, kas isturas weenaldsigi.

Kadehl tad mums jameklê pehz religiskâm pateesibam. Waj tadehl, lai tâs glabatu preeksch sewis? Nê. Padomajat tikai, zik pasaulei wehl winas wajaga, padomajat, zik wehl mastizigo uniwersitatês! Wajaga pascham sewi aismirst un nodotees leelajai idejai— isplatit pateeso tizibu. Schi ideja dara laudis par waroneem. Nenodosimees ari pesimismam. Tizesim, ka zihna dehl schis leelas idejas nesis labus auglus. Nekersimees pee muhsu preekschmeta ar eepreeksch sagatawoteem aisspreedumeem. Nesahksim, pm. no pahrleezibas, itkâ nebuhtu muhschigas dsihwoschanas u. t. t. Sinatniskas atteezibas pret scho jautajeenu prasa, ka mehs newaram taisit ahtrus slehdseenus, eekam neesam pehtischanu pabeiguschi.

Meklejot pehz religiskas pateesibas ir wajadsigs, lai buhtu wehleschanâs—west skaidru, tikumisku dsihwi.

*) Zilweki, kam pahrdabiska, no parahdischanâs zehlusees atsina.

Schis domas apstiprina mani daudſgadejee mehginajumi. Mani labakee draugi atradás ſawu laiku starp ſcheem ſlahpstoſchajeem pehz labakas dſihwes. Esmu nowehrojis, ka ſawas ſchaubas nemehgina iſkleedet zaur pamatigu pehtiſchanu tikai tee ſaudis, kuri weenaldſigi pret ſaweem grehkeem. Mehs waram ſchaubitees par Deewa ekſiſtenzi, waram ſchaubitees par Kristu, tomehr mums japahrleezinas, ka pati preekſchſihmigakà dſihwe bija Kristus dſihwe wirs ſemes. Netizigee agnostiki ari ſpeesti apleezinat, ka otras tahdas dſihwes wairs naw. Sinu, ka tee studenti, kuri mehginaja tà dſihwot kà Kristus dſihwoja, ir nahkuſchi ar ſawàm ſchaubam ſkaidribâ. Scho faktu war pilnigi iſſkaidrot. Neſagrosita kristigà tiziba — ta ir ihsta dſihwe, ta ir pats dſihwes noſlehpums; kristigajumam war tikai tahds tizet, kurſch pats wed ihsti kristigu dſihwi. Kalraums ſazija: „Nerunajat man par kristigajuma peerahdiſumeem, bet dſihwojeet paſchi kà kristigee.“ Tà ir pati gudrakà atbilde. Un tas ir ari pateeſiba: mehs waram ſanemt leezibu tikai no dſihweem leezineekeem.

Profeſors Henrijs Drummonds daudſ palihdſejis studenteem daſchadâs paſaules malâs winu religiſkajâs ſchaubâs. Reiſi Harwardes uniwerſitatê winſch muhs iſbrihnija ar ſekoſcheem wahrdeem: „Kungi,“ winſch teiza, „man tikpat daudſ ſchaubu kà jums, bet es zenſchos, lai ſchis ſchaubas man netrauzè dſihwot tà, kà Kristus dſihwoja. Es mehginu ſekot Winam wiſâs maſâs leetâs un zaur to panahku gaiſmu wiſôs ſawôs leelajôs jautajeenôs.

(Turpak beigas).

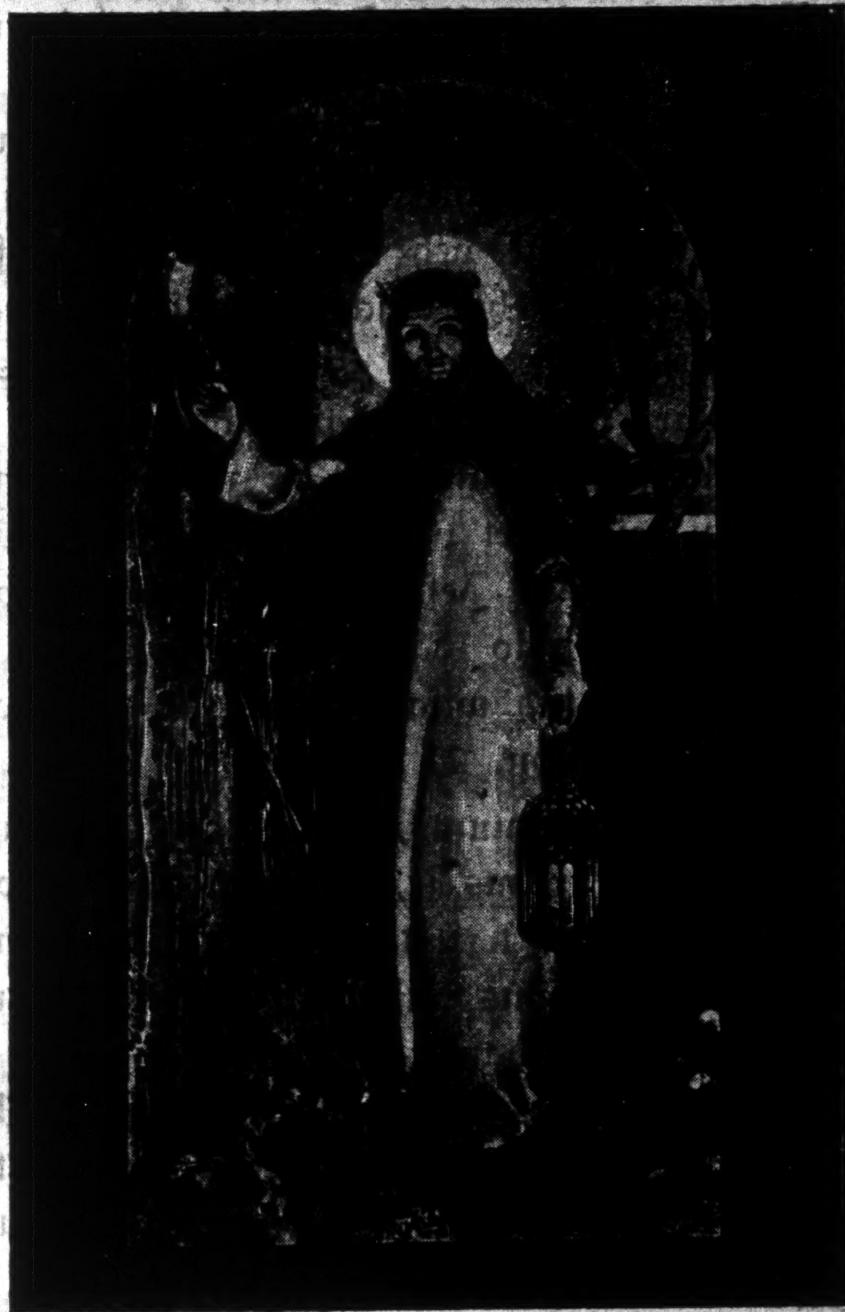
Jahn. 14. ?—16; 21—23.

„Tizat uſ Mani!“

W. Fetlera runa Leepajâ, ſwehtiſchanâs ſapulzê 17. junijâ 1914. gadâ. Uſrakstijis ihſumâ J. Wagars.

Treschâ pantâ Jesus ſaka: „Lai juhs eſat, kur es eſmu.“ Lozeklim jabuht tur, kur galwa, tas ir dabigi. Lozeklis atſchkirts no galwas — ir nedſihws. Roka, atſchkirta no galwas, ir nedſihwa: warat winus eelikt ſpirtâ, muſejâ — ta nejuht, ta neſpehj neka darit. Jesus grib, lai mehs eſam tur, kur Winſch ir. Kur Winſch atrodas? Jesus atrodas zeeschâ ſakarâ ar to Tehwu. 9 p. Winſch ſaka: „Tu mani nepaſihsti? Wilip, kas mani redſ, tas redſ to Tehwu.“ Tahdâ pat ſakarâ atradàs ap. Pawils ar Jeſu; winſch ſazija: „Staigajeet man pakal, kà es Kristum.“

Deſmitâ pantâ Jesus ſaka: „Es eſmu eekſch ta Tehwa un tas Tehws eekſch manis. Tos wahrdus, ko es uſ jums runaju, tos es nerunaju no ſewis; bet tas Tehws, kas ir eekſch manis, tas dara tos darbus.“ Tas leekas nelogiſki: te wahrdi, te darbi; bet Jesus wahrdeem katru reiſi ſekoja darbi. Kad Erodus ſulaini nahza atpakal no Jesus pee wariſejeem, tee ſazija uſ pehdejeem: „Winſch runà, kà pats Warenais“, ziti ſaudis apleezinaja to paſchu. Kas runaja kalna ſprediki? Jesus ſaka: „Es nerunaju no ſewis.“ Tas ir tas dinamits, kas ſaſpridſinaja ſirdis. Walstis mehgina apkarot un aprobeſchot dſerſchanu, bet ar maſ panahkumeem. Kapehz? Tapehz ka runà no ſewis. Ja mehs, gariga darba strahdneeki un leezineeki, runaſim no ſewis, tad buhs ſoti maſ panahkumu, waj ari nemaſ. Bet ja mehs waram ſazit, kà Jesus: „Wahrdus, ko es runaju, tos es nerunaju no ſewis,“ tad mehs strahdaſim ar leeleem panahkumeem. Kahds peemehrs: Kronstadtê atgreeſàs kahds matroſis, wahrdâ Jahnis Schilows. Winſch uſ kuga ſahka leezinat no Jesus un wairaki matroſchi atgreeſàs. Kapehz? Tapehz ka winſch nerunaja no ſewis, bet kahds Zits eekſch wina. Winu noteeſaja par to uſ disziplinas bataljonu

Archangelſkas gubernâ. Tur winſch uſ eelas atrada briljanta broſchu, kuru bija paſaudejuſi gubernatora kundſe. Matroſis broſchu nodewa polizijai. Kad par to dabuja ſinat gubernators, winſch lika atſaukt Schilowu pee ſewis un praſija tam, ko winſch wehletos kà pateizibas algu. Matroſis ſazija, ka winſch wehlas, lai winu atlaiſch atpakal ſawâ pulkâ — gubernators to iſpildija. Atgreeſees uſ kuga, Jahnis Schilows ſahka atkal ar leelu ſpehku leezinat no ſawa Jesus. Komandeeri un dakteri to noturreja par ſlimu jeb wahjprahtigu un winu eeweetoja ſlimnizâ. Bet ari tur no wina leezibas ihſâ laikâ atgreeſàs 18 zilweki. Tapis ahrâ no ſlimnizas, winſch atnahza uſ Peterburgu un eestahjàs kahdâ moderneezibâ. Tur strahdneeki bija weenkahrſchi kreewu ſemneeki, padewuſchees dſerſchanai, netikumeem un wiſadeem ſaunumeem. Bet

Jesus darija? Ja, sawâ aprobeschotâ stahwokli Jesus, 33 gadus staigadams semes wirsû nepadarija tik daudſ, kâ Wasaras swehtkôs weenkahrschais zilweks Peteris, kurâ bij nonahzis zaur Swehto Garu. Jesus kâ neaprobeschots Deews, saweenojees ar to Tehwu. Tâpat Kristus, semes wirsû staigadams, nenodibinaja neweenas kristigas draudses, bet ap. Pawils, tizedams uſ Jesu, kâ neaprobeschotu Deewu (uſnemdams to sewi), nodibinaja daudſ draudschu. Waj ari mehs daram leelakus darbus? Nè, pat ne tuwu teem darbeem, kurus Jesus darija wirs semes. Kapehz muhsu darbi tik masi? Tapehz ka mehs netizam uſ Jesu pilnigi, nepeesawinajam, neuſnemam To sewi („Kristus eekſch mums"), mehs tizam uſ Winu tikai kâ uſ grehku Peedeweju. Kur naw pilnigas tizibas uſ Jesu Kristu, tur naw ari darbu. Jesus saka: „Ko juhs luhgſeet manâ wahrdâ, to es darischu. Welti luhgſim, ja netizeſim uſ Winu. Brahli un mahsas, es raudatu gauschas asaras, ja juhs aiseetu no schejeenes beſ pilnigas tizibas uſ Jesu. Neskatatees uſ laudim un nenemat no wineem preekſchſihmi. Lai Jesus ir juhsu tizibas preekſchmets! Apnematees: ja neweens netizetu uſ Jesu pilnigi, tad tomehr es gribu tizet! Kà notiks atgreeschanâs, ja neesat pilnigi uſnehmuschi Jesu sewi? Tadehl tizeet uſ to Kungu Jesu pilnigi!

Sedermana:

Sewischki papreekſchſludinajumi.

Lihdſ sawai atgreeschanai dſihwoju Somijâ, tahdâ apgabalâ, kur nebij neweena tiziga. No grehkeem atgreesos 1881. g. un tuhlit sahku luhgt pehz Sw. Gara kristibas. Dabuju daudſ spehka un redſeju daudſ parahdischanas. Baididamees, ka nepaleeku garigi lepns, luhdſu to Kungu, lai es buhtu tas masakais no Wina kalpeem.

Neilgi pehz manas atgreeschanas brauzu kopâ ar sawu dehlu zaur meschu. Es brauzu pa preekſchu un dehls aiſ manis. Kad klusibâ luhdſu, Deewa schehlastiba mani peepildija un es loti isbijos. Man parahdijâs Jesus un sazija: „Tawa luhgschana ir paklausita, un tu buhsi weens no maneem wismasakeem kalpeem." Tad Winsch zeloja kopâ ar mani un rahdija, kas es buhschu un kas notiks drihsâ laikâ. Muhsu preekſchâ bij skaista pilsehta. Kad peenahzâm, wahrti tika atwehrti un mehs eegahjâm eekſchâ. Pa pilsehtas widu tezeja kristalskaidra upe. Upes abâs pusês bij eela. Mehs gahjâm pa upes kreiso pusi un, kad nonahzâm pilsehtas zentrâ, Jesus mani weda pahri upei. Nonahzâm pee kahdas krahschnas pils. Jesus teiza, ka schi esot Raditaja pils. Es wehl newarot pilî eet, tadehl lai pagaidot ahrâ, kamehr Winsch eeeeschot pilî. Jesus eegahja un pehz masa brihscha isnahza. Wina rokâ bij kronis, kas mirdſeja kâ saule. Winsch teiza: „Schis ir taws kronis," un pasneedſa to man. Man bij netihras rokas. Es baidijos, ka kroni nenosmehreju. Jesum bij tihras rokas, un Winsch panehma kroni un aisnesa to atpakal pilî sazidams: „Te glabajas wisi kroni." Es loti preezajos un domaju, ka tur palikschu. (Es nesinaju, ka atrodos wehl meesâ), bet Jesus weda mani atpakal pa to paschu zelu un runaja uſ mani: „Tagad beidſas schehlastibas laiks." Es isbijos un luhdſu to Kungu, lai wehl pagaida, bet nedabuju nekahdas atbildes. Tà es luhdſu 3 reises. Tad tas Kungs sazija: „Wehl masu brihdi gaidischu, bet tawâ laikâ Es to ispildischu. Wisu to jau Es saziju tawam weztehwam un tawam tehwam un tu esi treschais. Tawâ laikâ notiks wisas schis leetas, ko Es tew wehl rahdischu un tawâ laikâ Es nahkschu un nodibinaschu sawu draudſi eekſch Israela." Pehz tam Winsch mani weda uſ Palestinu un rahdija nodibinato Israela draudſi. (Pehz tam seko gandrihſ tahda pati parahdischana, kahdu redſeja Jahnis. Japeesihmè, ka br. Sedermanis preekſch parahdischanas wehl neesot Jahna parahdischanas grahmatu lasijis un wispahr bijis loti maſ pasihstams ar raksteem, kâ jaunatgreests). „Kad to wisu redſeju," winsch turpinaja pehz tam, kad bij atstahstijis wisu parahdischanu, „Jesus mani suhtija sazit to mahzitajam un atkahrtoja, ka schehlastibas laiks ihſs. Es biju neprascha Rakstos un tadehl negribeju eet, bet Jesus tomehr mani suhtija sazidams: „Ej un saki, ko Es tew sazischu." Tagad es sajutu, ka esmu meesâ, bet nebiju pilnigi par to pahrleezinats. Prasiju sawam dehlam, kursch brauza aiſ manis. Winsch apstiprinaja, ka esmu meesâ. Pahrbrauzis mahjâs gahju pee mahzitaja un pateizu tam wisu, ko parahdischanâ redſeju. Mahzitajs sazija uſ mani: „satans tewi ir peewihlis. Ej tik mahjâs un strahdâ." Pehz tam es luhdſu to Kungu, lai parahda, kas man jadara. Un es dſirdeju stipru balsi no debesim. „Ej nu sludini un sahz no tawa kaimina un tad tahlak. Tas atkahrtojâs wairak reises. Tad es zehlos un gahju sludinadams, ka laiks ihſs un jaatgreeschas no grehkeem, jo tas Kungs drihſ atnahks. Tà es gahju 2 nedelas, katru deenu no agra rihta lihdſ wehlai naktij. Es nekur ilgi neapstahjos. Weenmehr gahju un sludinaju. Bij sewischki leels uſkustinajums un pamoschanâs. Daudſi raudadami noschehloja sawus grehkus un atgreesâs. Daschi gahja pee mahzitaja, kursch pehz tam sasauza wisu draudſi un gribeja mani eeslodſit ahrprahtigo namâ. Wini iswehleja diwus no draudses lozekleem, lai tee atnahktu pee manis un paraudſitu, kas ar mani buhtu darams. Kad tee wihri atnahza pee manis, es uſaizinaju tos atstât grehzigo dſihwi, atgahdinadams, ka Kristus atnahkschana ir tuwu. Wini tapa kustinati, noschehloja sawus grehkus un luhdſa pehz grehku peedoschanas. Pehz tam tee atstahstija, kadehl nahkuschi pee manis, gahja atpakal pee mahzitaja un teiza, ka es esot gluschi wesels. Pehz diwu nedelu nemitoschas sludinaschanas, Gars mani suhtija pee radeem un sawejeem sazidams: ej un sludini teem atgreeschanos no

grehkeem. Pehz tam tew buhs leelas kahrdinaschanas, tu newaresi pat runat, jo us kahdu laiku satanam ir dota wara pahr tewi, tewi kahrdinat, kā tam tihk. Wisi tee launee gari, kurus tu agrak peesauzi, tagad tew usbruks, bet Es tew palihdseschu. Es tew doschu dahwanu, ka tu waresi slimus dseedinat.

Pahrnahzis mahjās, kopā ar seewu, kura sehdeja pee kamina, nodseedajam: „Jesus, draugs mans wisu-labakais.“ Neilgi pehz tam man usmahzās tahdas kahrdinaschanas, kahdas wehl nekad lihds tam un pehz tam neesmu peedsihwojis. Es biju padots satana warā un winsch mani mozija tā, ka 24 stundas guleja us grihdas bes walodas. Tikai tadehk ka Jesus mani stiprinaja, es nekritu winam par upuri. Kad kahrdinaschanas beidsās, tad Gars sazija, lai paskatos zaur logu. Es pagreesu tur sawas azis un eeraudsiju leelu pulku engelu. Tas Kungs sazija: „Tee ir tawi sargi.“ Jutos garā stiprinats. Manās ausis atkal skaneja: „Tas Kungs nahks drihs, tas Kungs nahks drihs.“ Tas Kungs mani suhtija eet sludinat un dewa man apsolijumu, ka mani leetos kā eerozi, lai waretu dseedinat wisas slimibas. Winsch brihnischkigi peerahdija sawu spehku. Newaru wisus sihkumus pahrstahstit. Wairak kā 1,000 ir dseedinati. Sewischki pehdejā laikā tas Kungs strahdā spehzigi. Daudsi akli top redsigi, kurli — dsirdigi, dilona slimi un tisli — weseli, daudsi, kas gahja us krukeem — uszehlās un gahja bes kruku palihdsibas. Atminos kahdu wihreeti, kursch bij apsehsts no launa gara. Winu newareja zitadi waldit, kā wajadseja peeseet pee seenas. Wina brahlis atnahza un luhdsa, lai luhdsu par wina slimo brahli. Kad nonahzu pee slimā, tas sahka lahdet Deewu un mani. Es peesauzu to Kungu un usliku winam rokas, tas nokrita pee manām kahjām un pehz tam uszehlās gluschi wesels. Kahda seeweete bij tapat apsehsta, kā tas wihreets. Kad peegahju pee tās un, uslizis rokas, sahku luhgt, launais gars nosweeda winu pee semes. Wina sahka kleegt: es mirstu, es mirstu! Kad launais gars no tās isgahja, wina guleja us grihdas kā mirusi. Wisi isbijās. Mani tas neustrauza, jo atzerejos, ka ari Pestitaja laikā tapat ir bijis. Ir bijuschi ari gadijumi, kad slimais paleek mahjā, un atnahk tikai kahds no wina radeem waj draugeem un pehz luhgschanas slimais paleek wesels. Tas kungs dara wehl tagad leelas leetas. Un schis ir tas, ko praweets Joels sazijis: „Deews saka: notiks pehdejās deenās, ka Es isleeschu no sawa Gara us wisu meesu, un juhsu dehli un juhsu meitas sludinās nahkamas leetas un juhsu jaunekli redsēs parahdischanas, un juhsu wezaji sapnos sapnus, un ari us saweem kalpeem un us sawam kalponem Es tanis deenās isleeschu no sawa Gara, un tee sludinās praweeschu mahzibu. Un Es doschu brihnumus augschā pee debess un sihmes apakschā wirs semes.“ (Ap. D. 2: 16—19).

Stahsti, dsejas un apraksti.

R. Midltona:

Kahda kristigaja peedsihwojumi.

Tulkojis Sankowskis.

(5 Turpinajums).

Pils ihpaschneeka meschakungs.

Jau sen atpakal es kā nekā wehlejos ar scho zilweku sastaptees. Es sinaju, ka ar winu sakarā stahtees nebuhs tik weegli. Bet kad tas Kungs jau tschetrus atgreesis, kas Winu war kawet, ari meschakungu pee Sewis wilkt. Papreeksch es sahku sirsnigi un pastahwigi par winu aisluhgt, lai Deews nokahrto wina atgreeschanās zeku un dod man isdewibu, ar to parunatees. Es pasinu labi wina seewu un behrnus un biju pat kahdas reises ar winu paschu sarunajees, bet nekad es wehl nebiju tam sazijis, ka winam jaatgreeschas un japaleek par Deewa behrnu.

Winsch bij no auguma leels un spehzigs wihrs, ihsts beedeklis preeksch mescha sagleem un sahdschas eedsihwotajeem. Wai tam, kursch eedroschinajās meschakunga tuwumā paluhkotees us fasaneem un irbem. Winam bij bijuschi daudsi zihnini ar sakerteem meschasagleem, kad leetu wajadseja isschkirt bes schaujameem eerotscheem. Ne weenreis ween winsch tizis eewainots un saschauts, bet tas winu padarijis wehl energiskaku pret laundareem. Pee wisa ta winsch mihleja schnabja glahsiti, un ne reti eemeta pa kreetnam. Bet mehnesnizā winsch bij pastahwigi sawā sarga amatā, tikai dascreis tumschajos wakaros tas nodewās sawām dserschanas kaislibām. Kad tas bij peedsehrees, tad wareja atkal meklet otra tahda zilweka, kas tik rupji lamajās, kā meschakungs. Bij jadomā, ka winsch ar sawu launu wahrdu krahjumu pat aisdsihs lapsas no fasaneem. Kad winsch kahdā stahwokli pahrnahza mahjās, tad wina seewa zeeschi luhkojās us tam, ka eerotschi buhtu islahdeti, jo tad nabaga seeweete jutās meerigaka. Es winu loti sapratu! Winas weetā es buhtu darijis gluschi tapat.

Reis pee manim sanahza jaunatgreestee un daschi wezi Kristus draugi, un es daliju wineem lihds sawu nodomu un wehleschanos. Es sazijn, ka mums wiseem jasaweenojas luhgschanās un janodod Jesus rokās muhsu draugs meschakungs. Wisos sawos peedsihwojumos neatzeros neweena gadijeena, kur tamlihdsigs plans nebuhtu isdewees.

Skaidri apsinadamees, ka schis darbs preeksch ta Kunga prasa daudsi luhgschanas, un stipri tizedams, ka ari schim zilwekam buhs japadodas Swehta Gara spehkam, tapat kā tas ar ziteem notizis, es kehros pee darba un gaidiju panahkumus. Bet panahkumi nenahza tik drihs. Tas Kungs mani ismehginaja no jauna un man bij atkal gadijeens, pahrbaudit sawu tizibu un palauschanos us to Kungu, eekams tas zilweks atdewās Deewam.

Zik reises es nenogahju pee wina mahjâs! Kahdreis man isdewàs daschus wahrdus ar winu ismainit, bet pee nopeetnàm walodam netikàm. Tikko sahku dsiļak eerunatees, te winam radàs tuhlin kahdas neatleekamas darischanas, un tas pameta mani weenu. Tà ka mahjâs pee ta newareju peetikt, tad nolehmu to sastapt warbuht us lauka waj meschâ, kad tas sawus fasanus ehdinaja. Warbuht ta bij kautriba, kas winam, seewas un behrnu klahtbuhtnê, neatļahwa ar manim runat. Un bija jau prahtigaki kahdâ mescha stuhrî ar winu weenatnê parunatees.

Kahdâ rihtâ apwaizajos wina seewai, kur winu wisdroschaki meschâ war sastapt, un us winas aisrahdijumu gahju turp, kur bij wina fasani. Es ļoti preezajos kad, no tahleenes luhkodamees, winu tur pamaniju. Gahju pa lauka zeļu taisni tur, kur to redseju, bet kad peegahju pee aisschogojuma, ais kura atradàs putni, tad ta wairs tur nebija. Laukam otrâ pusê bij kruhmi un es domaju, ka winsch buhs nogahjis tur usraudsit wezakos fasanus, tadehļ ari dewos turp. Bet ari tur wina nebija, un wisa mana mekleschana un saukschana israhdijàs weltiga. Skaidri bij redsams ka, waj nu winsch bij paslehpees beesajos kruhmos waj aisgahjis pa zitu pusi us lauku zeļa, kur es to newareju redset.

Ak, zik daudsreis es mediju scho zilweku! Winsch slehpàs ais kokeem, lihda saleezees gar sehtu, slehpàs wiswisadâs weetâs, lai tik man isbehgtu, un es nedabutu sarunatees ar to par wina dwehseles stahwokli. Schis besbailigais wihrs, kursch bij gataws pretim stahtees katram zilwekam waj pat swehram, bij pahrwehrtees gluschi par bailigu, kad es ar winu sarunajos par muhschibas leetam. Tomehr mans darbs nebij gluschi bes panahkumeem. Pehz tam, kad es daschados apstahklos it nejauschi ar to biju satizees un winam biju lizis nomanit sawas wehleschanàs, kà rahdijàs, tas sawu sirdi wehl wairak apzeetinaja un wehl noteiktaki pretojàs ewangelijumam.

Reis tatschu to notwehru kahdâ mescha stuhrî it nejauschi. „Waj juhs, mihļais draugs, nu esat pehdigi nolehmuschi tam Kungam atdotees?" es waizaju. „Ne, tas man naw wajadsigs," winsch atteiza. Meschakungi newar buht kristigee, tapehz ka muhsu dsihwes kahrta naw preeksch dseedaschanas un luhgschanas. Muhsu dsihwe ir pardauds druhma, lai domatu par to, kà Kristum pakaļ staigat. Kad meschakungs nelamasees, nestrihdesees un nekausees ar sagļeem, tad drihs ween muischa paliks bes sakeem un fasaneem. Kad es buhtu deewbijigs, apmekletu sapulzes un dseedatu dseesmas, tad meschasagļi jo ahtri pahrwestu wisus mescha swehrus pee sewim mahjâ un pee tam teem nemas newajadsetu dauds gudribas. Juhs nesineet, ka muhsu apgabalâ ir jabuht pastahwigi nomodâ pret sagļeem. Un kad ari ļaudis nekertu fasanus, tad tomehr to daritu lapsas. Ne, tas nemas naw eespehjams, ka meschakungi ir swehti. Wini tad wairs nedaritu sawu darbu, medijums nosustu, winu palikti arween masak un drihs ween scheem swehteem meschakungeem buhtu sawas weetas jaatdod ziteem, kuri prot sawa kunga mantu sargat.

Kad winsch nu apklusa, sawu sirdi atweeglojis ar scho garo runu, es winam saziju: Man jaatsihstas, ka mas pasihstu meschakunga darbus, bet to es sinu, ka teem ari ir nemirstamas dwehseles, kà wiseem ziteem ļaudim, ka wineem ari ir wajadsigs Pestitajs un ka teem ari buhs jaeeet us debesim, kad nobeigs scho semes dsihwi. Bet kad nu mehs esam sahkuschi par to runat, es gribeju jums waizat, waj tas taisniba, ka jums diwi gadi atpakaļ nomiruse 12 gadus weza meitina, kuru juhs ļoti mihlejuschi."

„Ja, ta ir pateesiba," winsch atbildeja. „Wina bij tas mihļakais un skaistakais behrns wisâ sahdschâ. Kad wina nomira, es biju noskumis. Es tik ļoti wisai neismistu, bet schis treezeens mani gluschi nospeeda. Es nesapratu, tadehļ Deews, kad tahds pateesi ir, wareja buht tik nescheligs pret mani un man atnemt behrnu, kuru tà mihleju. Es buhtu wisu darijis, lai tik winu glahbtu, bet wiss par welti. Kaut gan mana seewa un es, bijam deenu un nakti pee mihļàs meitenes un dewàm tai wisu, ko tik ta eegribejàs, tomehr ar katru deenu ta kļuwa wahjaka un beidsot nomira. Ak Deews, kas tas bij par treezeenu! Es wehl tagad nespehju pilnam no ta atguhtees."

Es juhtu jums, draugs, no wisas sirds lihdsi un tizu, ka ta bij leela nelaime, ka mihļo behrnu pasaudejat. Bes schaubam muhsu mihļajam un leelajam Kungam turklaht ir bijuschi labi nodomi. Winsch gribeja Jums labu darit, lai gan juhs warbuht wehl lihds scheim laikam neesat sapratuschi. Es dsirdeju, ka juhsu meitina ir mihlejuse Kristu un aisgahjuse us labaku pasauli, lai tur saweenotos ar Winu us muhschibu; ka ta mirdama jums sazijuse, ka wina aiseet us debesim, un juhs luhguse tam Kungam atdotees, lai waretu ar winu satiktees debesîs. Waj ta ir pateesiba?

Kà redsams, es biju aisskahris ļoti wahrigu weetu schi zeetà zilweka sirdî. Winsch sahka raudat, kad peemineju, ka meitene tà bij sazijuse. „Waj sineet, draugs, ka ta pascha eemesla dehļ es ari juhs esmu meklejis pa laukeem un mescheem. Es gribeju dot jums isdewibu, sagatawotees us scho swescho dsimteni debesîs, lai atkal waretu ar sawu meitinu satiktees un tur buht ar winu muhschigi."

„Es neustizos swehtajeem zilwekeem," winsch atbildeja, „bet es gribu satikt sawu mihļo behrnu. Wina dsihwoja gluschi sawadu, pateesu kristigu dsihwi, ne tahdu, kahdu daudsi apkahrtejee eedsihwotaji, kuri sauzas par kristigajeem, bet dsihwê ir pawisam ehrmoti."

„Waj tad juhs newehlatees palikt lihdsigi sawai nelaikei meitinai un dsihwot ari pateesu kristigu dsihwi, kà wina?" es waizaju.

„Sinams, kad tik tas buhtu eespehjams, bet meschakungs nedrihkst buht swehts. Lai buhtu tik swehts un mihligs kà mana meitina debesîs, tad man wajadsetu atwaditees no fasaneem un mescha swehreem un pasaudet weetu."

Es gan tà nedomaju, teizu winam, jo zitadi Kristus nebuhtu sazijis: „Dsenatees papreeksch pehz Deewa walstibas un wina taisnibas, tad jums wisas zitas leetas taps peemestas." Winsch nemas negrib, lai juhsu fasani nosustu un jums, tizot Wina wahrdeem, buhtu japasaudè weeta. Fasanus Winsch spehja wehl labaki pasargat nekà juhs paschi un mescha, sagkeem Winsch war atnemt wisu patikschanu us sagschanu. Bet to es jums waru droschi sazit, ka ja juhs neatdosatees tam Kungam un nepeenemseet Wina pestischanu, tad pasaudeseet zeribu, sawu meitinu atkal redset, tadehl ka wina ir droschi Pestitaja rokâ, bet juhs buhseet no winas atschkirti zaur leelu plaisu un atradisatees kopâ ar wiseem dsehrajeem, saimotajeem un ziteem neatpestiteem laudim, kuri nolemti muhschigàm mokam, kopâ ar satanu un wina engeleem. Waj juhs teescham to gribeet?" Tas winu loti ustrauza, bet es turpinaju: „Kristus juhs mihlè un Winsch grib, lai juhs peenemtu Wina pestischanu. Winsch ir gataws pat tagad juhs pestit."

Kà apburts, manâ preekschâ stahweja schis leelais un droschais wihrs; winsch bij eegrimis dsilâs domâs. Wina garu azu preekschâ lidoja pagahtnes bildes: wina mirusè meita mihligi panem wina roku un luhds, lai mitas lamatees, dsert un grehkot, luhds lai winsch ir laipns ar mahti tagad, kad wina aisees pee Pestitaja, lai winsch ari wehlak turp waretu nahkt un ar winu satiktees. Tà ka winsch pats ari bij solijees to darit, tad tas no jauna nospeeda wina sirdi. Flinti us pleza uskahris, tas sazija: „Ilgaki pretotees nebuhs nekas prahtigs, man wajadsès padotees. Pehdejâ laikâ es sajuhtos loti nelaimigs. Ne bahrschanàs, ne degwihns war aisdsiht man schis domas. Daudsreis, kad esmu weens meschâ, man eenahk prahtâ, ka apsolijos sawam mirdamam behrnam palikt par labu un godigu zilweku un no schim domam newaru atkratitees."

„Nepuhlatees ari wairak no tam walâ tikt," es saziju. „Eesim un luhgsim par to kopigi."

Winsch tuhlin sekoja man, un jau pehz daschàm minutem mehs atradamees ehrtâ istabinâ us zeleem luhgschanas, mihlestibas trona preekschâ. Es luhdsu pirmais, pehz tam winsch, „Ak, Deews, winsch sazija, es esmu launs zilweks. Es nepelnu nekahdu laipnibu. Es dsehru, lamajos un dariju daudsi nelabus darbus. Luhdsos Tewi, Kungs, peedod man un dari mani tik pat labu, kahds bija mans behrns. Es loti wehlos labotees, bet nesinu, kà to darit. Ak Kungs, pahrwehrti mani un peedod man!"

Ar leelu preeku usschkihru winam 53. nodalu praweescha Esaj. gram.: „Bet Winsch muhsu pahrkahpschanu dehl eewainots un muhsu grehku dehl sagrausts. Ta sodiba guk us Wina, zaur ko mums meers nahk un zaur Wina bruhzem mehs esam dseedinati. Mehs maldijamees wisi kà awis, mehs raudsijamees ikkatris us sawu zelu; bet tas Kungs wisus muhsu grehkus Winam lika useet."

Kad es tam kahdu pusstundu biju sw. rakstus isskaidrojis un wehl ar winu Deewu peeluhdsis, es nomaniju, ka winsch ar preeku atdewàs Kristum un peenehma Winu par sawu Pestitaju. Tas bij brihnischkigs azumirklis preeksch mums abeem, kad kopigi lozijàm zelus un pateizamees tam Kungam tai paschâ istabinâ un weetinâ, kur reis stahweja nomiruschàs meitenes gultina. Schi istabina redseja diwus leelus notikumus: Deewa behrna pahreju muhschigajâ swehtlaimibâ un wina tehwa jaunpeedsimschanu Deewa behrnu saimê.

Scho laimigo wakaru es nekad neaismirsischu, jo tas bij wakars tam Kungam par godu un par leelu, schkihstu preeku man. Es slaweju to Kungu no wisas sirds par to, ka Winsch scho zilweku israhwis no muhschigas uguns. Aleluja!

Sawadi bij sahdschas eedsihwotajeem nahkoschâ sestdeenas wakarâ winu redset luhgschanas sapulzê. Bija loti tumscha nakts, tà ka nebij par fasaneem ko ruhpetees; un tà ka pirmà mihlestiba us Pestitaju dedsa sirdî, tad skaidri saprotams, ka wajadseja nahkt un nolikt sawu leezibu un saweenotees ar ziteem Deewa behrneem luhgschanâ un slaweschanâ, kà to darija Sauls starp apustuleem. Katris tikai wareja slawet ta Kunga schehlastibu, kura atweduse scho nepeeejamo zilweku luhgschanas sapulzê. Kas lai zits tur buhtu winu eewedis? Tas bij kas nedsirdets un wisai brihnischkigs. Winsch stahstija, kahds tas bijis, kà Deews ar winu zaur maso meiteni runajis, ka allasch modinajis wina apsinu un ka tas pehdigi tam Kungam atdewis wisus sawus grehkus. Kà winsch aisluhdsa par saweem bijuscheem kroga brahleem un wiseem neatgreesteem sahdschâ! Tikai tas, kas tahdu dsihwi ir wedis, war winam lihdsigi luhgt. Wisi mani jaunatgreestee bij sapulzê klaht un kad agrak netizigais pahrwaldneeks dsirdeja, ka meschonigais meschakungs luhdsa, un apzeetinatais kutscheeris winu redseja pee Jesus kahjam, tad war gan eedomatees, kà tas wisus apweenoja mihlestibâ. Deewa gars bij winus wedis zitu pee zita, daridams tos par „weenu meesu eeksch Kristus Jesus."

Bij loti eepreezinoschi redset, zik sirsnigi schee laudis wehlejàs peewest zitus Kristum. Wini zentàs pastahwigi un noteikti dsihwot preeksch Deewa un wehlejàs preeksch Wina strahdat. Es biju par to laimigs, palihdseju un eedroschinaju wisur, kur ween wini preeksch Deewa goda un slawas ko strahdaja. Wini luhdsa mahju sapulzês, palihdseja atklahtâs sapulzês, ka ari pee weentuli dsihwojoscheem lauzineekeem; tee isdalija traktatus un bij wisai apkahrtnei itkà dsihws spehks, kur tas bij wajadsigs.

Kahdâ swehtdeenas pehzpusdeenâ es redseju tos apstaigajam wisas apkahrtejâs sahdschas un mahjas. Katrâ mahjâ wini isdalija traktatus un runaja no Kristus mihlestibas. Scho kauschu pahrwehrschanâs un droschiba, ar kuru tee runaja par pestischanu zaur Kristu, bij par wisas apkahrtnes pastahwigu sarunu preekschmetu. Wini weens otru pee tam pabalstija un kad kahds palika nespehzigaks, tad ziti atkal to eestiprinaja. Mani koti eepreezinaja, kad issinaju, ka kutscheeris, meschakungs un ziti sapulzejuschees zits par zitu aisluhdsa, ari par mani un par dwehseku atpestischanu.

(Turpmak wehl.)

Grückmanu Wilis:

Es dseedaschu!

Par muhschigu Mihlu es dseedaschu brihwi —
Un dseedât no sirds — tik koti man lihk;
Schis skanas war eelihgsmot sirdi tik dsihwi,
Ka dseedât par To man neapnihk.

Par muhschigu Mihlu es dseedaschu brihwi —
Ar darbeem wiswairak man jaslawè To —
Kas pestija, wahrgà dwehsele, tewi
Un atnesa gaismu tew brihnischkigo.

Es dseedaschu brihwi par Golgatas Krustu,
Par asinim dahrgàm, kam brihnischkigs spehks.
Jahn. 1 gr. 1:7.
Un dseedaschu tà, lai katris to justu,
Kam sirdi wehl pahrwalda grehks!

Par dsihwibas wainagu dseedaschu ari,
Par pehrlem, ko kristigee waroni guhs.
Jel zihnees, ka ari tu dseedât reis wari,
Kur pestito gawiles muhschigi pluhs.

O. Legsdinsch:

Esaja 57:20—21.

„Deewa nawl" Tà saka kaudis,
Kuri meeru nepasihst;
Tumsibâ teem patihk staigat,
Tadehk gaismu wini nihst
Un bes mehrka apkahrt klihst . . .
Dsihwe wehrta tikai tam,
Kursch tiz Deewam weenigam.

A. Leite:

Luhdsoschas asaras ne par welti lihs;
Debestehws — schehligs Winsch — tizi, paklausis:
Lehninam, klusinam eenahks sirdî preeks,
Kuru bij' nopostijs kaunais eenaidneeks. —

A. Leite:

Peedsihwojumi Sibirijâ.

(1. Turpinajums).

Tahlaku burjatu stepês.

Braukschana pa burjatu stepem ilga 2 deenas. Pa to laiku bija jaiszeesch wisleelakàs neehrtibas: rati jau wisâ Sibirijâ ir truhzigi sawâ konstrukzijâ, bet burjateem tee ir us tik sema pakahpeena, ka neredsejuscham to gruhti eedomatees. Us weenu asi, usmauz ritenus un peestiprina ilksis, peesit 4 dehlu plostu, bes paaugstinatàm malam jeb stabineem, kur sehdetajs waretu peeturetees, un rati gatawi. Ka us tahda ritenu plosta, ritoschu pa bedrainu zeku, 4 sehdetajeem nosehdet ir pagruhta mozibа, katris lasitajs pats sapratis. Sewischki gruhti bija seeweetem, kam wehl sihdainischi rokâs jatura. Ari ehdamleetas stepês newareja dabut wajadsigâ daudsumâ. Katrâ peestahschanas weetâ muhs sagaidija leeli burjatu pulki: wihri, seeweetes un puskaili masi behrni; bet eiropeescheem wajadsigàs ehdamleetas preeksch pirkschanas nebija. Apsautajees issinaju, ka puhlis salasijees no laba attahluma, lai paskatitos us kaudim, kas nahkot no tahlas semes, kur wiss pawisam zitadaks, nekâ winu sahlainajâs stepês. Wihreeschi, kuri mahzeja runat pa kreewiski, isdewigâ gadijumâ ari par scho un to apjautajàs. Sarunajotees wezakee burjati labpraht mihleja palepotees, ka ari wineem naw sweschi eewehrojamakee pasaules notikumi. Ta, p. p., wini esot dsirdejuschi par Kreewu-Kineeschu un Kreewu-Japanu kareem tahdas un tahdas leetas, pee tam jautaja, waj tas ari esot pateesiba? Par dsihwi Kreewijâ esot to un to dsirdejuschi — waj tas esot pateesiba? . . Seeweetes neko nejautà, bet us eesahktu sarunu klausas usmanigi.

Lenes upes apkahrtnê.

Peebrauzot tuwak Lenes upei, apgabals top zitadaks: kuplas birses nahk preekschâ daudsi beeschaki un labi leelas kreewu sahdschas, gulоschas tihruma widû, naw wairs retais skats. Seme pehz sawas dabas ir deesgan audseliga; bet pirmatnejas metodes apstrahdaschanas weids kauj eedsihwotajeem sawahkt wahju raschu. Tà ka strahdneezes mahjâs un laukos ir weenigi seeweetes, tad apstrahdat paspehj tikai neleelus lauka stuhrischus. Pahrtiziba schajâs sahdschu mahjâs reti kur eeraugama. Nabadsibas cemeslis — wihreeschu slinkums un schuhpibas peekopschana. Wisi darbi, mahjâs un ahrpus winas, guk us seeweeschu kameescheem. Winas ir wehrdsenes, nelaimigas wehrdsenes, wahrda pilnâ nosihmê. Lamatas un sistas, winas klupdamas, krisdamas gahdà, lai lamatajs un sitejs buhtu deesgan labi paehdis un pasargats no aukstuma. Weenigais darbs, ko tureenes wihreeschi dara, ir pretschu peeweschana no Irkutskas lihdsi Lenes upei. Ar to nopelna deesgan labi; bet preeksch mahju dsihwes gandrihs neka no tam neteek — nauda paleek trakteeros un manopola bodês, kas minetajâs sahdschâs bij koti daudsi. Bet neskatotees us wisu to, Lenes apgabalâ, no dsihwes

ſchauſmam peemozitajàm ſeeweetem ir ari ſawas daiļuma iſjuhtas: Tà, p. p., es neredſeju neweena loga, pat wiſſakumpuſchakajos naminos, kurſch nebuhtu pilns ar kuplàm, ſeedoſchàm pukem. Tà tad — ſkaiſtuma zeeniſchanu un teekſmi pehz wina, ſeeweetes dwehſelê neſpehj apſpeeſt tumſchee dſihwes ſchauſmu ſlahni: Zauras deenas pee darba nopuhlejuſês, naktis beſ meega pee ſchuhpuļa pawadijuſe, wina wehl atrod eeſpehju, dehſtit un apkopt pukes, lai, kaut kad, garam ejot, uſmeſtu ſkatus uſ maigumâ un dſidrumâ tehrptajeem ſeedeem! . . . Tas ir brihniſchkigi! . . .

Lenes upe.

Zeturtàs deenas nowakarâ eebrauzam Katſchugâ, kura atrodas uſ paſchas Lenes kraſta. Tur ir punkts, kur pawaſaros peelahdê un iſlahdê leellaiwas. Schai ſahdſchai ir maſas pilſehtinas iſſkats: nami paprahwi un dſihwe roſiga. Tur katru gadu eewed no Irkutſkas un nopludina pa Lenes upi uſ leju par wairak kà 10,000,000 rbl. daſchadu pretſchu, un iſlahdê un aiſwed uſ Irkutſku no lejas atweſtas ſwehru ahdas un mamutu kaulus par kahdeem 3,500,000 rbl. Pee tikdaudſ pretſchu transporteſchanas, darba weetejeem eedſihwotajeem ir deeſgan daudſ un peļna laba.

Lenes upe, kura eeſahkas netahlu no Baikala eſara, 400 werſtes tezedama, pee Katſchugas jau ſaſneedſ 1/2 werſtes platumu. Wiſs upes garums ir pahri par 6,000 werſtem. Ar ſawu garumu un uhdens daudſumu, Lene peeder pee paſaules leelakajàm upem, bet atraſdamàs tahdâ tukſneſchainâ apgabalâ un maſâ iſleetoſchanâ no paſaules komerſanteem, ir tikai wahrda pehz nedaudſeem ſinama. Zaur apgabalu, kur wina ar ſawàm peetekam tek, tà ir dſihwibas dſihſla — beſ winas zilweki tur dſihwot neſpehtu. Wina ir weenigà galwenà zeļu ſatikſme wairak miljonu kwadrat werſtu leelajâ apgabalâ, wina dod nabaga eedſihwotajeem peļņu un apgahdà tos ar ſiwim, kuras, paſchos ſeemeļos, ir weenigais dſihwibas uſturs. Lene ar wiſàm ſawàm peetekam ir ļoti bagata ſiwim: ſterlegem, nelmam, naļimeem u. z. Siwis ker waſarâ un ſeemas ſahkumâ, ſaſaldê (waſarâ ledus pagrabos un ſeemas ſahkumâ klajâ laukâ) un ſeemâ iſwadà pa wiſu apgabalu. Uſ ahreeni, dehļ transporta dahrdſibas, ſiwis neiſwed. Ja kahdreiſ tur uſtaiſiſ dſelſzeļu, tad gan ari Eiropas Kreewijâ dabuhs paſmeķet Lenes ſterleges. Swejas apwidos ſterleges makſà 4 rbl. pudâ; kurpreti Kreewijâ tàs makſà lihdſ 1 rbl. 60 kap. mahrzinâ.

Katſchugâ mehs ſaſehdamees 2 leellaiwâs un ar irkleem peepalihdſedamees, pludinajamees pa ſtraumi uſ leju. Straume bija ſpehziga, un mehs, gar klintainajeem kraſteem, dewamees uſ preekſchu 15 werſtes ſtundâ. 240 werſtju garais zeļſch, no Katſchugas lihdſ Schigalowai ir gruhts un bailigs. Starp ſtahwajeem klinſchu kraſteem Lene ļoti lihkumo, zaur ko wiſa uſmaniba un leelas puhles japeeleek, lai laiwas pret wineem neſaſiſtu. Ari no daudſajeem apakſchuhdens akmineem ir jaſargas. Laiwas, kà ari kugus, kas pa Lenes upi brauz, wada ſpezielś lozmanis-praktikis, par kureem ſaka — ka tee paſihſtot Leni kà ſawu ſirdi. Bet neſkatotees uſ wiſu lozmana ſinaſchanu, awarijas daſchreiſ tatſchu noteek. Wisbailigakà weeta ir puszeļâ ſtarp Katſchugu un Schigalowu, kur Lene aſi pagreeſchas pret ſeemeļeem un augſts klintskalns ſawu zeeto kruhti iſbihdijis tahlu pret ſtraumi. Peldoſchos ploſtus un laiwas ſtraume ar wiſu waru puhlas uſſweeſt uſ ſcho zeeto kruhti. Weetejee eedſihwotaji un Lenes upes kugineeki ſcho klinti noſauz par „Peedſehruſchos wehrſi." Uſ manu jautajumu, kadehļ winai tahds wahrds dots, jo klintij naw ar wehrſi nekahdas lihdſibas, man paſkaidroja: ka preekſch daſcheem gadeem pret winu ſaſiſtas 2 leellaiwas, weena ar degwihnu peelahdeta un otra ar wehrſcheem. Kugineeki bijuſchi peedſehruſchi un tadehļ naw eeſpehjuſchi ar wajadſigo weiklibu gar bailigo weetu pabraukt — aiſgahjuſchi bojâ netikween wiſs lahdinſch, bet ari wiſi brauzeji noſlihkuſchi. No tàs deenas klints dabujuſe wahrdu — „Peedſehruſchais wehrſis."

Pareiſaki nu gan buhtu bijis, ja weetu buhtu noſaukuſchi par „peedſehruſchu kugineeku kapu; bet zilwekeem jau ir ta wahjiba — ſawas kauna ſihmes meſt uſ ziteem...

Schigalowâ muhſu leellaiwas peeſehja pee kuga; bet zaur to mehs nemaſ ahtraki uſ preekſchu netikam: Kugis eet tikai druſzin ahtrak par ſtraumi un peeturas punktos atkal deeſgan ilgi uſkawejas. Labi wehl, ka peeturas punkti naw beeſchi — tad braukſchana iſnahktu par daudſ ilga. Galwenee peeturas punkti, pa 2,780 werſtu garo zeļu, no Katſchugas lihdſ Jakutſkai ir: Schigalowa, Uſtj-Kuta, Kirenſk, Witima, Nach-Tuiſk un Olokma. Kà pilſehtinas, paſchas par ſewi, neweena no minetàm weetam naw ſinkahriga ſkata zeenigas: nabadſigas, netihras, ar maſu eedſihwotaju ſkaitu. winas weenigi Sibirijas ledainajos tukſneſchos war neſt pilſehtu noſaukumus. Witima ir Lenes ſeltraktuwju reſidenze un tadehļ gan buhwju ſinâ druſku pahraka par zitàm. Nach-Tuiſk ſtahw uſ Irkutſkas gubernas un Jakutſkas apgabala robeſcham; winâ ir ari muitas nams. Muitas eerehdni rewidê no Jakutſkas nahkdamos kugus, ka neeewed Japanas ſihda prezes un tehju, ko Jakutſkas apgabalâ eewed zaur Ochotſku beſ muitas. Leelaka no winam wiſam ir Olokma, uſbuhweta uſ labà Lenes kraſta, 1,200 werſtes no Irkutſkas — un ap 800 werſtes no Jakutſkas.

Gandrihſ wiſi Lenes kraſti, ar neeewehrojameem iſnehmumeem, ir ſtahwi, augſti un klintaini; un zik tahlu ween azis ſpehj pahrredſet, eeraugama tikai taiga un taiga. Koku ſaſtahws ļoti nabadſigs: leelakais wairums Sibirijas egļu, retas preedes, un, palejàs un leſenakos kraſtos, kahdi panihkuſchi behrſini un tſchakarainas apſites; bet wehl wairak uſ ſeemeļeem ſchee ſemes widusjoſchļa koki galigi iſſuhd. Ikgadeji ugunsgrehki gar upes

malu isposta leelus mescha gabalus. Taigâ eetikuschai ugunij naw zilwehu roku schkehrschla; bet winas posto-schais wilnis welas us preekschu, kamehr winu aptura kahda upite, waj apdsehsch spehzigâ leetus gahse. Pa zelu, no Katschugas lihds Jakutskai, redsejam kahdus 5 ugunsgrehkus, kuri bija apnehmuschi wairak werstu pla-schus apgabalus. Kà ugunstschuhskas, leesmas lozijàs un wijàs pa garajàm eglem no weenas us otru, un wisur, kur tàs gahja pahri, sakà mescha weetâ palika — kuhposchi melni stumburi, zelmi un zini.

Olokma.

23. maijâ, agrâ rihtâ peebrauzàm pee Olokmas. Kugis tur islahdeja un eelahdeja prezes, zaur ko mums atlika stundas 4 laika preeksch pastaigaschanàs un eepa-sihschanàs ar pilsehtu.

Olokmai, peeskaitot blakam esoscho skopzu sahdschu, ir ap 4,000 eedsihwotaju. Eedsihwotaji pahrteek — pa dalai no semkopibas, pa dalai no tirgoschanàs starp weetejeem eedsihwotajeem-jakuteem. Pate pilsehta, ne usbuhwes, ne ari zitadâ sinâ, naw pat pawirscha usska-teena zeeniga: ehkas, pa leelakai dalai, no sabur-bejuscheem balkeem buhwetas, schkihbas un greisas, eelas nebrugetas un pilnas ar netihrumu gubam. Bla-kam esoschà skopzu sahdscha ir kà spilgts pretstats pil-sehtai: buhwes, kaut gan naw leelas, bet wisas taisi-tas ar praktisku sapraschanu un garschu; weenigâ eela — plata, tihra un apstahdita ar kokeem, pret katru dsihwo-jamo ehku ustaisits solinsch preeksch apsehschanàs.

Skopzi ir sekte, kura schkeetas ar to Deewam kal-pojot, ka hirurgiskâ zelâ nomaitâ dsemdinaschanas wa-ramibu. Par peeweenoschanos pee skopzu sektes likums soda ar ilggadigu katorgu un muhscha issuhtischanu us tahlakajeem Sibirijas seemeleem. Pehz atstahsteem, Olokmâ skopzi atsuhtiti 1876. g. no Eiropas Kreewijas guberņam. No pirmajeem issuhtiteem naw wairs daudsi pee dsihwibas; bet sahdschas eedsihwotaju skaits peeaug no jauneem issuhtiteem. Tà kà skopzi sawàs wajadsi-bàs ir loti eerobeschoti un dabun bagatus pabalstus no saweem brihwajeem eekschsemes un ahrsemju tizibas bee-dreem un ari paschi brihwâ negul, tad winu pahrtiziba ir deesgan spihdoscha. Leelakâ dala no wineem nodar-bojas ar semkopibu; bet dascheem ir ari weikali. Winu mahjàs eegahjàm eepirktees pahrtikas leetas. Wisur muhs usnehma ar laipnibu un par pirkumeem daudsàs weetàs nenehma pat maksu. Wezakee laudis ar leelu sirsahribu issjautâ par tàm weetam, kuras dehweja par sawu dsimteni. Winu bahlee, krunkainee waigi sarka no sajuhsmas, kad warejàm kaut ko wairak pastahstit.

Kad ar saweem eepirkumeem atgreesamees atpakal us kugi, tad eeraudsijam sawadu ainu: kugi bija ap-stahjuschas daudsi behrsu tahsu laiwinas, kuràs sehdeja netihri, neskaisti zilweki un peedahwaja pirkt dsihwas siwis. Apjautajotees dabujàm sinàt, ka tee esot Olokmas jakuti. Sawàs weeglajàs laiwàs wini it kà lidot apli-doja kugi. Ar katru irkla wilzeenu laiwa slihd wairak asis us preekschu. Matroschi atstahstija, ka jakuti pat wehtras laikâ nebaidotees schaìs spehles-laiwinàs pahr-braukt pahr upi.

No Olokmas lihds Jakutskai naw wairs nekahdu leelaku apdsihwotaku punktu, atskaitot retàs, masàs, na-badsigàs sahdschinas, kuru eedsihwotaji pahrteek no pasta sirgu tureschanas, par kureem, par katru pahri kronis maksâ no 1,200—1,600 rublu gadâ. Katrâ pasta sirgu stazijâ tura 8 pahrus un 8 reserwes sirgus. Par reser-wisteem ihpaschu maksu nedabun, bet tee jatur pastnee-keem preeksch gadijuma, ja pahros eeskaititee sirgi sahk klibot waj nokriht.

Atbrauzot 400 werstes no Olokmas, eesahkas **Le-nes stabi.** Tee ir — no uhdens un gaisa prozeseem no-slihpetas klinschu seenas un kolonas, 50 un wairak asu augstumâ. Ween', diwi' un trihskahrtigàs rindàs, kà wezas, warenas pilsehtas atleekas, schis dabas buhwes gresno tuksneschainos seemelupes krastus, kahdas 200 werstes 1912. g. frantschu ekspedizija, peeminetò weetu nofotografejuse preeksch kinemotografu lentem. Laudis, kas pat wairak reis braukuschi gar Lenes stabeem, newar bes sajuhsmas us wineem noluhkotees: winu ware-nums, gribot negribot leek eedomatees par pasauli wal-doscho **Spehku,** kuru, lai ari kà gribetu, newar aptwehrt zilwezigais prahts, bet gan tiziba.

Jakutskai tuwojotees, krasti top lehsnaki un upes braslis plataks, kurâ parahdas daudsi kruhmeem apaugu-schas salas.

(Turpmak wehl.)

Kampbels Waits saka:

Slawa, bagatiba un preeki ir tikai pelawas un salmi.

Tee zilweki, kas wisu dara zaur Kristus rokam, sa-nem no dsihwes wissaldako un dahrgako algu.

Pateesibas spehks.

Galma mahzitajam Seligmanam kahds netizigais sa-zija: „Bibele naw Deewa, bet zilweku wahrds".

Us to mahzitajs paluhdsa atlauju, weenu nodalu preekschâ lasit. Ar peesihmi: „Tas jau neko neskahdès", winsch eesahka lasit. Islasijis nodalu, winsch to ihsumâ isskaidroja.

Pehz weenas deenas netizigais luhdsa wehl weenu nodalu islasit. Seligmans to ari darija. Pehz tam netizi-gais teiza: „Bet teescham, kaut kam deewischkigam waja-ga buht schinis wahrdòs, jo zilwezigos wahrdos naw tahds spehks".

Teescham „swehtee Deewa zilweki ir runajuschi, dsihti no Swehta Gara".

Jaunibai.

D. Legsdinsch:

Ko iswehletees, weenu waj otru?

„Es jums esmu lizis preekschâ dsihwibu un nahwi, swehtibu un lahstu; tad nu *iswehlees* dsihwibu, ka tu dsihwo."

Kahda matroscha seewa weselus dewinus gadus gaidija us sawa wihra eeraschanos; kugis, us kura winsch kalpoja, bij bes wehsts pasudis. Waldiba winas wihru issludinaja par miruschu. Seewa apprezeja otru wihru un jau daschus gadus ar winu bij dsihwojusi laimigâ laulibâ, kad nejauschi eeradàs pirmais wihrs. Zik neissakami gruhtâ stahwoklî tagad atradàs seewa! Winai nu wajadseja paschai nolemt, kuram wihram ta grib peederet, pirmajam waj otrajam. Wina nespehja jaunàs saites saraut — un atsazija pirmajam wihram. Schi bij gruhta zihna, tomehr nenowehrschama. Seewa gan leetas isschkirschanu wareja atlikt us kahdu laiku, bet pehdigi tai tomehr wajadseja peesleetees waj nu weenam waj otram wihram. No schi soka atkarajàs wiss winas turpmakais liktenis.

Nihzigas leetas un pasauligi zilweki stahjas kristigajeem zelâ, saukdami: Tu peederi mums! Tu jau esi usaudsis starp tahdàm leetam, domam un draugeem. Winas matroscha seewas stahwoklis mums palihds saprast, ko nosihmè, kluht par kristigaju. Tas ir *isschkirosch*s solis preeksch dsihwes un nahkotnes.

Weenâ pusê stahw Tas, kursch nonahza no debesim un mira pee krusta koka, lai tewi atswabinatu no grehku wainas un lahsta, un lai ar sawàm asinim tew nopirktu muhschibu ar winas meeru un laimi. Jesus ir tas, kas us tewi saka: Dod man sawu sirdi! Waj klausi Wina balsij? Jel neislaid no azim ehrkschkeem kroneto Deewa Dehlu, kà Winsch stahw rokas pehz tewis issteepis, gribedams tewi eeguht par sawu ihpaschumu. Bet *tu newari buht Jesus mahzeklis* un pestischanas lihdsmantineeks, *ja pasauli nepamet* un nepahrej Jesus pusê.

Neatgreesti zilweki weenmehr eedomajas, ka kristigums ir mahziba, ko war waj nu peenemt waj atmest. Bet ta ir leela maldiba. Ihstenibâ wiss grosas ap kahdu augstu Personu, ap Deewa Dehlu, kas ir pati mihlestiba un preeksch ka waj nu sirdi jaatdara waj jaaisslehds. „Kas naw *ar* mani, tas ir *pret* mani." Ari muhsu deenâs Deews remdenajeem wahrda kristigajeem stahda preeksch azim sirdi aisgrahbjoschus peemehrus par tahdeem zilwekeem, kas lihds pat nahwei palikuschi ustizigi sawam Pestitajam un atdewa wisu, lai Winu apleezinatu.

Lauj, lai tew jautaju, waj gribi sawu sirdi atdot krustâ sistajam Pestitajam? Tu newari Winam weenaldsigi paeet garam, tew wajag reis iswehletees waj nu dsihwibu waj nahwi. Kam gribi peederet un kalpot, *Jesum waj pasaulei?*

Melanijas Feller:

Bura.

Mirds balta bura silganâ miglâ
Is tahles plaschàs, besgalàs . . .
Ko wina meklè, gaitâ schiglâ
Prom lidojot no tehwijas?

Rit wilni, wehjsch ap winu plosas,
Un lozidamees masti tschihkst . . .
Ai, ne pehz laimes wina rosas,
Neds laimi behgot wina schwihkst!

Sem winas baltputu sirgi juhdsas,
Par draugu teezas saule kluht,
Bet nemeerâ ta wehtras luhdsas, —
Itkà tai wehtrâs meeru guht!

Wez-Tapschos, 10 junijâ 1914. — Pehz Lermontowa.

Teodoras:

Ai, jaunibs sapni!

Ai, jaunibs sapni, zeribas mihlàs!
Sirds grib man waj luhst no jums schkirotees!
Wehl dsihwe tik spirgta, tik seedoscha rahdas —
Un manim no tàs wajag atsazitees! —

Tak klusu zeeschot es padotees gribu,
Ja reis preeksch manis tà nolehmis Deews.
Kaut sahpem sirdî, bet smaideem sejâ,
No wisa es gatawa atsazitees!

A. Leite:

Tu — „saihgi."

— „Tu redseji, ka newainibu sakehra
Smeedams puhlis un krustâ peesita,
Un weenaldsigs skatijees — ka naglas dsina
Zaur schkihstajeem lozekleem un ka ta mira?
Tu biji salts? Tu neraudaji?
Bet trallinadams dseesmu, garam gahji?!—"

Tà dsirdeji pahrmetam dwehseli;
Un, kur tew bij nosarkt, tu — saihgi. —

Dabas sinatneeka atbilde.

Slawenais kukainu walsts ispehtitajs J. H. *Fabre*, sawâ 60 gadu jubilejâ tika jautats, waj winsch ari tiz radoscham un waldoscham Spehkam pasaules leelajâ wisumâ?

Winsch atbildeja: „Es newaru sazit, ka Deewam tizu, jo es *Winu redsu*. Bes Wina buhtu wiss tumschs. Katra laikmeta wezumâ nahk nespehziba. Man leekas, ka atteisms un netiziba ir laika wezuma nespehka sihme. Man war galwu nonemt, bet tizibu us Deewu atnemt man newar."

Misione.

Afrika.

Ka tà Kunga atnahkschana ir tuwu, to peerahda neween kari un karu daudsinaschana, bet ari leelas garigas pamodinaschanas un slahpes pehz ewangelijuma paganu semês.

No Frantschu Kongo walsts (Afrikâ) **Nigerias** apkahrtnes misionars Titkombe raksta: „Pehz ilga, weltiga darba, pehz daschadàm gruhtàm wajaschanam tagad pee mums ir eesahkusees gariga pamoschanâs. Tuhkstoscheem kauschu nahk swehtdeenâs Deewa wahrdu sapulzê. Pehz ejam pa apkahrtejeem zeemeem sarunatees par Jesu. Simteem eedsimto, dseedadami un apleezinadami sawu Glahbeju muhs pawada. Eewehrojama ir schi negeru dseedaschana. Tikko misionars wineem eemahza daschus bibeles teikumus, wini tos tuhlin dseed sawâ meldijâ. Seewas malot, wihri us lauka strahdajot un pa zeļu ejot dseed par Deewa leelo pestischanu. Tà Deewa wahrds isplatas schinî apkahrtnê kà wehja spahrneem.

Ari us **Kamerunu** ir pamoschanâs pahrgahjuse. No Elatas nahk sekoschas wehstis: Beidsamâ nedelâ wairak ka 1,700 zilweki ir peenehmuschi Jesu par sawu Pestitaju. Lihds ar saules lehkschanu jau pluhst kauschu bari us kopigàm luhgschanam. Swehtdeenas rihtâ bija sapulzejuschees us deewkalposchanu 5,270 zilweki. Trihs stundas no weetas wini klausijâs ar leelu intresi. Ari Batangâ, Metetâ, Mak Leanâ un Efulê noteek tahdas pat pamoschanâs. Muhsu sapulzes telpas sahnu seenas bij jaisnem daudsu klausitaju dehl. Skolas sehni teek suhtiti kà ewangelisti us zitàm stazijam. Zeemu skolas nami paleek par ewangelisazijas sapulzes weetam. Daschi ļaudis nahk tschetru deenu gahjumu Deewa wahrdus klausitees. Gan wini noguruschi un sawainotàm kahjam, tomehr tee klausas ar apbrihnojamu usmanibu. Kahds wirsaitis, kursch nesen misionari isdsina no sawa zeema, suhta tagad sawus behrnus muhsu skolâ. Aigreestee peedahwajas par ewangelijuma wehstnescheem gruhti peeejamos apgabalos. Ta Kunga Gars tagad sahk atdsihwinat Afrikas nahwes lauku. Winsch Pats brihnischki wada sawu darbu!

Negera wehstule misionarim. „Mans tehws! Es luhdsu to Kungu. Mana sirds deg. Es sinu, tas Kungs manu nopeetnu luhgschanu paklausis. Luhdsu, rahdeet scho jauno, laimigo dsihwi ari manas dsimtenes ļaudim. Ais preeka mana sirds leesmo un gawilê. Ja Juhs nahktu, es buhtu Jums par wadoni. Es Juhs aiswestu us to apgabalu, kur esmu dsimis. Manâ dsimtenê ir daudf kauschu no daschadàm walodam, bet es protu Fulanu, Kanuru, Maka, Bola, Bura, Habe, Fika un Hausa walodas. Ja Jums ir wehl wairak kauschu, kas buhtu ar meeru nahkt ewangelijumu pasludinât, es winus wisus wedischu sawâ semê. Tur ir weseliba, lopu un sirgu pahrpilniba, tikai ewangelijuma truhkums. Manu semi sauz Gongola. Es esmu Juhsu draugs, ak, klauseet manu saukschanu. Samuila."

„Mehs juhtam, ka atrodamees leelas garigas pamoschanâs preekschwakarâ," raksta misionars Toopers no Nigerias. Wina seewa stahsta: „Muhsu masai skolai tagad seedulaiks. Dseesma: „Jesus mani mihlê" atskan pa wisu staziju un wehl tahlu semes eekscheenê. Juhsu luhgschanas ir paklausitas! Pateizatees tam Kungam lihds ar mums, bet luhdseet ari tahlak, jo scheitan eesahkas leela pamoschanâs.

Japana.

Wahšeda uniwersitate Tokijâ ir apsinas un runas brihwiba schi wahrda pateesâ nosihmê. Tur ir eeeja ari kristigam eespaidam. Tur darbojas pat laban dusis kristigu profesoru, no kureem daschi tahlu pasihstami kà rakstneeki. Seschus gadus atpakaļ baptistu misione taisni tapa eeluhgta, suhtit turp weenu misionaru, kursch filosofijas nodalâ lai ik nedelas diwas reises lasitu lekzijas par kristigu tizibu un mahzibu. No 7,000 studenteem un skolneekeem, 300 kristigajee. Schis eestahdes kristigajo beedribai ir 100 lozekļi. Ik mehneschus weenâ no winas leelajàm sahlem top notureta ewangelisazijas sapulze. Labakajeem kristigaju mahzitajeem tur top dota isdewiba runat us 600 klausitajeem, kuri tur mehdf sapulzetees. Ari Bibeles kursi top notureti. Kahda kristiga profesora namâ ik mehneschus sapulzejas luhdsejų pulzinsch. Kristigaju kolporteerim top eerahdita laba weeta, zik beeschi tas sche eerodas; winsch pehdejâ gadâ pahrdewis 2,000 Bibeles un Jaunderibas tureenes studenteem un skolneekeem. Tuwu schai eestahdei 1911. g. ir nodibinajees kristigs skolneeku usturesschanâs nams, kur tee dsihwo un mahzas dsihwot taisnu un kristigu dsihwi. Ari sche noteek garigas sapulzes. Pehdejos diwos gados 12 scha nama studenti peedalijuschees daschadàm kristigàm basnizam.

Kina.

Pahrskats par misiones stahwokli Kinâ 1912. gada beigâs bij sekoschs. Wisàm ewangeliskàm misiones beedribam kopâ tur bija 5,171 ahrsemju misiones strahdneeki; no scheem bij misionari — 1,801, misionaru seewas — 1,402, misiones mahsas — 1,504, ahrstu misionê bija — 240 darbineeki un 88 darbineezes. Scheem ahrsemju strahdneekeem peepalihdseja leels pulks weetejee brahļi un mahsas: 552 ordineti mahzitaji, 6,375 ewangelisti, kolporteeri u. z., 1,440 Bibeļu seewas, 436 slimkopeji un kopejas un 3,899 skolotaji. Scheem strahdâ lihds wehl ziti palihgu spehki, tà ka wisu garigo strahdneeku skaits ir 15,953. Galweno staziju skaits, kurâs bij

weens waj wairak ahrſemju miſionari, bij 770; zitas ſtazijas 3,300. Schinîs weetâs bij 2,477 ordinetas draudſes ar 207,774 lozekleem, pee kureem wehl japeeſkaita 33,618 kriſtibas kandidati. Swehtdeenas ſkolneeku bij 64,012. — Plaſchs un augligs darba lauks ir ſkolas. 1912. g. kriſtigeem tur bij 3,046 tautſkolas ar 79,530 ſkolneekeem, 760 augſtakas ſkolas ar 31,456 ſkolneekeem un ſtudenteem. Ahrſtu miſiones wadibâ bij 180 ſlimnizas un 186 nabagu klinikas. 1912. g. ſlimnizâs atrada palihdſibu 92,834 ſlimneeki; klinikâs tapa apkalpoti 1,472,759 ſlimneeki. Eewehrojams ir ari, ka kineeſchu kriſtigajee 1912. g. ſalaſija preekſch miſiones 365,000 rublus.

Romeeſchu katoļu miſionei Kinâ 1912. g. beigâs bij: 51 biſkapi, 1,392 eiropeeſchu un 721 kineeſchu preeſteri, 1,401,258 draudſes lozekli un 448,190 kriſtibas kandidatu. (Kas eepaſinees ar metodi, kâ katoļi tur manto draudſes lozekļus, tas nebrihniſees par ſcheem ſkaitļeem).

Eiropa.

Atkal galſchs peerahdijums, ka netiziba ir netiklibas mahte un zilweka ſirdsapſinas un daiļu ſajuhtu ſlepkawa, ir **Wahzijas tikumibas ſtahwoklis.** Schejeenes wahzu „Sila kruſta“ laikrakſts „Gem. Blatt“ par to rakſta ſekoſchi: Wezee wahzeeſchi ſazija: „Wahzija wiſeem preekſchgalâ paſaulê!“ Ja, tee ir preekſchgalâ wiſâs neleetibâs, rupjibâs un neſchķihſtibâ. Gadus atpakaļ Buda-Peſte un Pariſe apgahdaja paſauli ar beſkaunigu literaturu, tagad Wahzija ſchim pilſehtam ſchaî ſinâ aiſſteiguſees preekſchâ. Domataju un dſejneeku ſeme ſchodeen iſplata nekaunigus rakſtus tahdâ mehrâ, ka pat Franzija ſahk leem preti turetees. Naw paſaulê neweenas galwas pilſehtas, kur netiklu ſeeweeſchu weikals uſ eelam tik iſplatijees un naktîs pat walda, kâ Berlinê. Hamburgâ ir 216 atklahti nami; weenu paſchu tureenes bordeļu eelu naktî apmeklè 7,000 jauni wihreeſchi. No wiſeem Berlinê noņemteem rekruteem wairak nekâ 41 prozenti bij ſlimi ar ſifiliſu. Pat rihtſemju paganu walſtîs tautas neſtahw uſ tik ſema tikumibas ſtahwokļa. Sem wahrdeem, jautriba un joki wahzeets ſchodeen ſaprot tikai beſkaunigas ſarunas; joku lapas ir tapuſchas par dubļu peļķem, kuras ſawus netihros uhdeņus eegahſch namos. Noſeegumi pawairojas gadu no gada. Teeſas pilnas ar laulibu ſchķirſchanu prahwam. Scho breeſmigo beſdeewibas ſarakſtu waretu turpinat wehl ļoti garu, ſcho lahſtu, kuri apkauno wahzu tautu un to wed nahwê. Tautas grehki brehz uſ debeſim!

Starptautiſka Bibeles ſtudija.

C. Dreſſlera:

Deſmit jumprawas.

14. auguſtâ. **Mat. 25: 1—13.**

Selta tekſts: „Tapehz eſeet modrigi, jo juhs neſinat ne to deenu, nedſ to ſtundu, kurâ tas zilweka Dehls nahk. Mat. 25: 13.

Tas Kungs Jeſus ſtahſtija mahzekleem netikween par ſawu zeeſchanu un mirſchanu, bet ari par to, ka Winſch atkal atnahks. Tomehr ſawas atnahkſchanas deenu Winſch teem neſazija. Jo „Par to deenu un ſtundu neweens neſina, ne tee debeſu eņģeļi, ka ween mans Tehws“ (Mat. 24: 36), toteeſu wairak Winſch tos mehginaja pahrleezinat, ka ir wajadſigs ſcho deenu gaidit un katru brihdi buht gatawam. Jeſus atnahkſchana atneſîs atpeſtiſchanu, bet ari teeſu. Wiſi tee, kas Winu buhs gaidijuſchi, eeees godibâ, bet ziteem wajadſês ſtahtees taiſnâs teeſas preekſchâ. „Tur buhs raudaſchana un ſobu trihzeſchana. (Mat. 24: 51). Kâ iſſkatiſees debeſu walſtiba tanî laikâ ſemes wirſû, un ko atneſîs Ķehniņa atnahkſchana? Uſ ſcheem jautajumeem atbild tas Kungs Jeſus muhſu ſchis deenas lekzijâ.

I. **Deſmit jumprawas preekſch puſnakts atnahkſchanas.** (1—5 pp.).

Sem „Debeſu walſtibas“ tas Kungs ſaprot kriſtigo draudſi tahdu, kahda wiņa reiſ buhs, kad ta buhs apweenota ſem Jeſus waldibas. Pehz auſtrumneeku paraduma bruhtgans eet uſ ſawa ſeewas tehwa mahju, no kureenes pahrwed iſredſeto. Lihdſiba eeſahkas ar to, ka bruhtganu ſagaida draugu pulziņſch, kurſch grib peeweenotees gahjeenam un eeeet lihdſi kahſu godibâ. Ari daudſi no kriſtigâs draudſes gaida uſ ta Kunga atnahkſchanu. Tomehr nepeeteek tikai buht gatawam un gaidit, — mums wajag weenmehr buht modrigeem. Puſe no jumprawam to nedarija. Ta bija wiņu ģeķiba. Zitadi nebij daudſ iſſchķiribas ſtarp gudrâm un ģeķigâm jumprawam. Wiſas wiņas gaidija uſ bruhtganu. Tâs ari tizeja uſ to Kungu un dewâs wiſas bruhtganam preti. Wiņas gahja pa to zeļu, uſ kura wareja Jeſu ſatikt. Wiſâm bij eļļas lukturi. Tâs nekaunejâs ſawas tizibas dehļ, bet apleezinaja ſawu weenigo Glahbeju. Jumprawu lukturos deg weenada uguns. Daſchas no wiņâm tapuſchas jau eekuſtinatas godat un ſlawet debeſu Tehwu. Ari zitadi wiņâm ir weenadas ihpaſchibas: kad bruhtgans kawejâs, tad tâs wiſas eemiga. Kad atſkaneja ſauzeens: Bruhtgans nahk! wiņas wiſas uſmodâs un eededſinaja ſawus lukturus. Ģeķigâm jumprawam bij tikpat leels preeks kâ gudrâm, kad tâs iſdſirda ſcho ſauzeenu. Wiſas jumprawas eededſinaja ſawus lukturus un katra gribeja to Kungu ſagaidit un preezigi apſweikt. Tâ tad ſtarp gudrâm un ģeķigâm jumprawam lihdſ puſnaktij nebij daudſ ſtarpibas.

II. **Jumprawu iſtureſchanâs pee ſauzeena: Redſi bruhtgans nahk!** (6—9 pp.). Neſkatotees uſ to, ka jumprawas ne zaur ko neiſſchķihrâs pat tanî brihdî, kad atſkaneja ſauzeens, — weenas tomehr iſrahdijâs par gudrâm un otras ģeķigas, weenas tapa peeņemtas un otras atſtumtas. Neweenadiba parahdijâs beidſamâ un iſſchķiroſchajâ ſtundâ. Ģeķigas jumprawas bij ta Kunga atnahkſchanas laiku pehz ſaweem eeſkateem aprehķinajuſchas, bet eļļas nepeetika, jo bruhtgans bij ilgak uſkawejees. Ko darit? Ar iſdſehſteem luktureem tâs newareja tam Kungam eet pretim, ja negribeja to apwainot un ſewi padaritees ſmeekligas. Bet kur ņemt eļļu? Wiņas greeſchas pee draudſenem, bet tâm paſchâm knapi peeteek, un tâs dara gudri ka nedod. Atleek tikai eet pirkt. 5 jumprawu ģeķiba paſtahweja eekſch tam, ka wiņas nebija eļļu lihdſi ņehmuſchas. Kadehļ wehl eļļu un traukus, tas Kungs tatſchu nahks drihſ? Buhtu Winſch nahzis no ſahkuma, kad „pirmâ mihleſtiba“ wehl gaiſchi leeſmoja, wiņas buhtu ari tikuſchas lihdſi paņemtas. Bet tâ ka bruhtgans kawejâs, wiņas eemiga. Eļļu iſdega. Tiziba iſſuda. Modriba iſbeidſas. Un beidſot, kad tas Kungs tomehr atnahza, wiņas tapa neſagatawotas pahrſteigtas. Ko lihdſ wehlak iſſaukſchanâs: „Ak Kungs, Kungs! Ko lihdſ kleegſchana un waimanaſchana? Neweens nemantos dſihwibas kroni, kas nezihnas. Weenigâ ſagatawoſchanâs uſ ta Kunga atnahkſchanu ir paſtahwiga modriba. Lai nepeemirſtam apgahdat wajadſigo ſchehlaſtibas un Swehtâ Gara eļļas krahjumu.

III. **Deſmit jumprawas bruhtganam atnahkot.** (10—13 pp.). 5 jumprawas redſeja ſawu wajadſibu un bihſtamo ſtahwokli. Wiņas dewâs tumſchâ naktî ahrâ pee tirgotajeem. Un lai gan bruhtgans bij ilgi kawejees, ſchim Winſch atnahza tomehr par agru, jo tâs bij aiſſteiguſchâs eļļu pirkt. 10 jumprawu weetâ bruhtgans atrada tikai 5. Tâs bij gatawas, peeweenojâs gahjeenam un eegahja kahſu godibâ. Bij gatawas, lai gan ari bij gulejuſchas.

Tàm bij elje, ar ko peepildit dseestoschas lampas. Winas bij zentuschàs darit droschu sawu eetikschanu kahsu godibâ (2 Pet. 1, 10.). Winas bij peeauguschas eeksch Kristus. Winu tiziba bij tapuse weenmehr zeetaka, pakahwigaka un dsihwaka. Jo ilgaki tas Kungs kawejàs, jo warak sargajàs no pahrsteigschanàs. — Sw. Gars bij winas swaidijis us eeeeschanu kahsu godibâ. „Un durwis tapa aisslehgtas.“ Schis aisslehgtàs durwis neweens naw wairs spehjigs atslehgt. Daudsi zerè, ka isdosees teem, kas miruschi bes grehku noschehloschanas, schis durwis pehz nahwes atwehrt, — bet welti. Jumprawas nebij gatawas, kad tas bruhtgans nahza, un lihdsibâ naw teikts, ka winas buhtu bijuschas wairak gatawas, stahwot preeksch aisslehgtàm durwim. Ta Kunga atbilde isdsehsch beidsamo zeribu, eetikt debesu godibâ: „Pateesi, es jums saku, es juhs nepasihstu.“ Tas Kungs weenmehr un wisadi atgahdina mums, ka jabuht modrigeem. Schehlastibas laika gals ir apslehpts un netaps atklahts, eekams tas Kungs parahdisees debeschos ar leelu spehku un godibu.

Gala slehdseeni:

1. Ar ko tas Kungs Jesus salihdsina debesu walstibu?
2. Eeksch kà jumprawas bij weenadas?
3. Zaur ko winas atschkihras?
4. Zaur ko nahza gaismâ 5 jumprawu gekiba?
5. Kad nahza bruhtgans?
6. Kà Winsch atrada jumprawas?
7. Kur eegahja gudràs?
8. Kà isgahja gekigàm?
9. Ko mums mahza tas Kungs sewischki zaur scho lihdsibu?

J. Merkela:

Tautu teesaschana.

21. septembri. **Mat. 25: 31—46.**

Selta teksts: Ko juhs neesat darijuschi weenam no scheem wismasakajeem, to juhs man aridsan neesat darijuschi. — Mat. 25: 45.

I. **Schkirschana.** Kad tas zilweka Dehls nahks sawâ godibâ, tad Winsch schkirs labu no launa, awis no ahscheem. Sewi usupurejoschà mihlestiba ir ta sihme, pehz kuras tas Kungs pasihs sawus isredsetos. Ja grehzineeks sahktu nopeetni domat par soda deenu, tad winsch ari us to sagatawotos. Bet neatgreestais schaubas par schis deenas esamibu. Ungarijas kehninsch reis bij loti noskumis. Kad wina brahlis tam jautaja dehl eemesla, winsch atbildeja: „Es biju leels grehzineeks un nesinu, kà wareschu pehz nahwes stahtees Deewa trona preekschâ. Brahlis pasmaidija; kehninsch kluseja. Taî semê bij parasts, ka sogis puhta preeksch noteesato durwim tauri. Ap pusnakti peepeschi atskaneja taure kehnina brahla durwju preekschâ. Pahrbijees, tas metàs pee kehnina un luhdsa isskaidrot, kadehl tas noteesats. Kehninsch atbildeja: „Mans brahli, tu man neesi neka launa darijis. Waj tewi tomehr baida sogis? Kà tad lai es, kursch loti daudsi launa darijis, nebaidos stahtees Deewa soga krehsla preekschâ!“

II. **Atmaksa.** „Jo tas zilweka Dehls ikkatram atmaksàs pehz wina darbeem“ (Mat. 16: 27). Barons Rotschilds reis sehdeja slawenà mahkslineeka Asi Scheffera studiju sahlê par modeli tehrpees skrandainàs nabaga drehbês. Kahds lihdszeetigs Scheffera draugs, eenahkdams, eespeeda winam saujâ selta gabalu, kuru Rotschilds ar pateizibu peenehma. Pehz desmit gadeem, schis zilweks sanehma wehstuli, kurai bij peelikts klaht tscheks us 10,000 frankeem, ar sekoschu saturu: „Zeen. Kungs! Juhs reis pasneedsàt Asi Scheffera studiju sahlê baronam Rotschildam weenu luidoru. Winsch to isleetoja, un schodeen jums atsuhta ar wiseem prozenteem. Labi darbi weenmehr atnes laimi. Barons Jakobus von Rotschilds.“ Draugs usmekleja miljonaru, un israhdijàs, ka dahwatais luidors pateesi pawairojees lihds minetai summai. Tàpat ari muhsu Kehninsch tuhkstoschkahrtigi atalgos tos, kuri buhs ar pateesu mihlestibu usnehmuschi isssalkuschos, nabagos un zitus zeetejus. „To juhs esat man darijuschi.“

III. **Sods.** „Ko juhs neesat darijuschi weenam no scheem wismasakajeem, to juhs man aridsan neesat darijuschi.“ (45 p.). Ja jau mehs, grehzigee zilweku behrni, newaram meerigi skatitees, kad grehzineeki dodas us pasuschanu, kà gan Jesus schkihstà sirds lai nesahpetu, kad tam wajadsès winus sodit. Tomehr pateesibu jasaka. Neweena zilweka spalwa nespehj aprakstit sodu par besdeewibu. Tu esi padarijis netaisnibu, tu meklè winu aismirst, beidsot leekas, ka tew isdodas; paeet peezpadsmit, diwdesmit gadu. Eestahjas zitadi apstahkli; tu eenem zitadu stahwokli dsihwê; tu esi preezigs, ka tizis walâ no speedoschàs nastas. Tatschu, pagahjuscho nakti tu satiki us eelas zilweku, kuru tu turejt par sen miruschu,— un sibena ahtrumâ pahrmainijàs tawa seja, pamats saschkobijàs sem tawàm kahjam un grehks nostahjàs tawâ preekschâ sawâ kailumâ, tik dsihwi, itkà tu to buhtu tikko padarijis. Aismirst? Tas ir neeespehjami! Abraams teiza us bagato wihru elles mokâs: „Mans Dehls, atminees!“ Grehks atstahj neisdsehschamas pehdas. Winu jasoda. Bet tadehl ka Jesus ir sodu iszeetis, mums peedoschana ir eespehjama. Tomehr, ja tu Wina Glahbeja roku atstumsi, tad tew buhs sods par grehkeem neisbehgami pascham jazeesch.

Mahzeens maso skolotajeem.

1. Isssalkuschee. Wineem palihdset nosihmè Jesum palihdset. Isssalkuschee pehz maises — laipna wahrda — mihla skateena — silta rokas speedeena — lihdszeetibas — grehku peedoschanas. Jesus winus eeraudsija wisur; Winsch bij lihdszeetigs un teem palihdseja. „Es biju issalzis, un juhs mani esat ehdinajuschi.“

2. Isslahpuschee. „Kam slahpst, tas lai nahk pee manis un dser,“ teiza Jesus. Muhsu peenahkums ir isslahpuschus laudis west pee Jesus. (Mark. 9: 41). Zik weenkahrschi tatschu ir palihdset! Pasneegt glahsi aukšta uhdens Jesus wahrdâ! „Es biju noslahpis, un juhs mani esat dsirdinajuschi.“

3. Weesi Waj tu kahdreis esi bijis sweschâ weetâ? Neweena zilweka tur nepasihst. Tik weentulis un atstahts! Zik labi juhtas tahds zilweks, kad pehz wina kahds apjautajas un grib buht palihdsigs.

4. Plikee. Zik breesmigi ir, kad aukstâ seemâ naw peeteekoschi siltas drehbes, ne ari naudas, ar ko tahdas eegahdatees! Warbuht tew ir kahds apgehrba gabals, no ka tu wari atsazitees. Kadehl tu winu neatdodi neapgehrbtajam? „Es biju pliks, un juhs mani esat gehrbuschi.“

5. Slimee. Tahdus apmeklet, ir ari deewkalposchana. Kà preezajas slimneeka sirds, kad winu apmeklè, saka stiprinoschus wahrdus, atnes masu puku puschkiti — zik patihkami tas smarscho.

6. Nahzeet juhs, mana Tehwa swehtitee. Zik jauki tas skanès! Waj tu ari reisi gribi sanemt tahdu sirsnigu eeluhgumu? Tad tew newajag kawetees sekot Jesus sauzeenam: „Nahzeet juhs schurp pee manis!“

H. Redina:

Atkahrtojums.

Temats: Strahdat un kalpot.

Runâ par „Augstakeem bauschleem“ tas Kungs pamahza mihlet Deewu wairak nekà wisu zitu un sawus lihdszilwekus kà sewi paschu. Winsch beedina no rakstu mahzitaju lepnibas, godkahribas un mantkahribas, bet usstahda atraitnes dahwanu par ihstas mihlestibas sihmi. Ta darija, ko ween eespehja — ta atdewa wisu sawu peederumu Deewa walstibas darbam. (Mk. 12: 28—34).

Katra peenahkums nu ir, wisas sawas gara dahwanas, spehjas un isdewibas isleetot lihdszilweku labâ, tam Kungam par godu. Wisi newar darit to paschu darbu un ar weenadeem panahkumeem, tomehr tee war buht ustizigi un strahdat, kur tas Kungs

tos suhta un darbu, us ko tas Kungs winus isredsejis. Alga teem nebuhs par darba daudsumu, bet par **strahdaschanu pehz spehkeem.** (Mt. 25:14—30; Luk. 19:11—27).

Tizigee, ir ta Kunga lihdsstrahdneeki no ta brihscha, kad tee **dabujuschi grehku peedoschanu** un dalu pee Deewa behrnibas. Schis laiks war buht **ilgaks waj ihsaks**; tomehr muhschigas dsihwibas grasi tee dabun, ja tee bijuschi tschakli, sahkot no ta brihscha, kad tee tapa aizinati preeksch Jesus strahdat. (Mat. 20:1—16).

Mums wajag strahdat neween wispahrigi lihdszilweku labâ, bet buht ari **ustizigeem pawalstneekeem**, un dot Deewam, kas Deewam peeder, un keisaram, kas keisaram peeder. (Mat.22:15—22).

Scho mahzibu neds publika, neds mahzekli wareja saprast. Teem schkita, ka slinkoschana, lepniba un spehja pawehlet ir jaukakâs leetas pasaulê. Tee neween strihdejâs ap jautajumu, kursch no teem augstakais, bet Zebedeja dehli Jahnis un Jehkabs, pat peeprasija pirmâs weetas Wina walstibâ. Us to tas Kungs nostahdija Sewi wineem par preekschsihmi, sazidams, ka Winsch naw nahzis pasaulê, lai Tam taptu kalpots, bet lai kalpotu un pehdigi lai taptu kristits ar zeeschanu kristibu. Kursch no teem grib buht leels, lai top wiseem par sulaini. (Mk. 10:32—45)

Ka tas Kungs pateesi kalpoja, to Winsch starp ziteem saweem darbeem peerahdija ari zaur to, ka dseedinaja **aklo Bartimeju.** (Mk. 10:46—52). **Winsch kalpoja pehz Saweem spehkeem;** tâ ari mums jadara.

Pehdejâs wakarinas.

Gods Deewam, ta Kunga kalposchanas darbi tapa no daudseem ari atsihti. Schî preekschsihme winos radija wehleschanos, ari ko darit preeksch Jesus. Kad tas Kungs, Sawas darbibas beigam tuwojotees, wehlejâs kâ meera Kehninsch eejaht **Jerusalemê**, tad preeksch tam kahds Winam dewa jaunu ehseli, ziti paklahja drehbes, ziti zirta sarus no kokeem un kaisija us zela un pahrejee sauza Osiannas. Swehtdeenasskolneeki to sagaidija templi ar dseesmu un slimee ar sawâm wahjibam. **Katrs darija, ko wareja.** (Mk. 11:1—11).

Labi darbi sagahdâ daudz preeka neween scho darbu sanehmejam, bet ari daritajam pascham. Eestahtees ta Kunga deenastâ un **Winam kalpot, nosihmê atrastees pastahwigos swehtkos**, kuri beigsees ar godibas pilno ta Jehra kahsu meelastu. Us schahdeem swehtkeem un meelastu tas Kungs aizinajis zaur Saweem praweescheem un apustuleem — wispirms Juhdu tautu ar winas wadoneem, bet **tee aisbildinajâs** un nenahza. Pehz tam tika aizinati eewehrojami łaudis no paganu tautam, bet ari tee aisbildinajâs, ka neesot garâ nabagi, ka esot zitas tikpat swarigas un wehl swarigakas darischanas — neesot wałas eepasihtees ar debesu walstibas labumeem un ka warot istikt ari bes teem. Kahds retais, kas likâs paklausam eeluhgumam, nesa lihdz tikdaudz lepnibas, augstprahtibas, paschgudribas un paschtaisnibas, ka to newareja paturet schai walstibâ. Pehdigi pee ta Kunga darba un preekeem peedalijâs tikai nabadsigi, nemahzitee un atmestee — un preeki bij jo leeli. (Mt. 22:1—14).

Paleekot bes sakara ar to Tehwu un Wina Dehlu, Jesu Kristu, Israels palika **bes leelu darbu augleem**, lai gan islikâs kâ **kuplais wihges koks**. Turpreti winu Deewa nams un winu sirdis bij pilnas ar mantkahribu un pasaules troksni. Tadehł tas Kungs, nolahdedams wihges koku, ka tas nokalta, lika saprast, ka Israels wairs nebuhs tautam par gaischumu un zaur tirgonu isdsihschanu is Deewa nama aisrahdija, ka tee itin drihs taps isdsihti no Jerusalemes, ja neatgreesisees. (Mk. 11:12—30).

Neween tee nepeenehma ta Kunga eeluhgumu — eeeet Deewa walstibâ un nenesa labu darbu auglus, bet tee eenihdeja ta Kunga praweeschus, kuri nenahza teem atgahdinat winu peenahkumus. Tee **nokawatos** par winu droschsirdigu sludinaschanu. Wispehdigi tee **nonahweja ari to Kungu Jesu**, paschu debesu Kehnina Dehlu un paschi nospreeda, ka ir pelnijuschi, ka top nomaitati un no garigâ darba atstahdinati. (Mt. 21:33—46). Tas notika 40 gadus wehlak.

Katrs darbs pelna algu un nedarbs prasa sodu waj atmaksu. Lihdsibâ no 10 **jumprawam** tas Kungs rahda, ka preeksch no jauna peedsimuscheem un darbigeem łaudim ir sagatawots **kahsu meelasts**, turpretim nustizigeem un remdeneem nebuhs pee ta daliba. (Mat. 25:1—13). Lekzijâ par **Tautu teesaschanu** tas Kungs saka, ka wisi pahrejee łaudis taps teesati pehz winu darbeem un kalposchanas. Us teem, kuri buhs issalkuschus ehdinajuschi, isslahpuschu dsirdinajuschi, weesus usnehmuschi, plikus gehrbuschi, neweselus un zeetumneekus apmeklejuschi, tas Kungs, kad atnahks Sawâ godibâ, sazis: „Nahzeet schurpu, juhs mana Tehwa swehtitee, eemantojeet to walstibu, kas jums ir sataisita no pasaules eesahkuma!" Turpreti us teem, kuri to nebuhs darijuschi, tas Kungs sazis: „Eita nost no manis, juhs nolahdetee, muhschigâ uguni, kas ir sataisits welnam un wina engeleem!"

A. Leepina:

Kristus swaidits us behrem.

5. oktobri. **Mk. 14:1—11; Mk. 14:8.**

Selta teksts: Schi ir darijusi, ko spehjusi.

Atstahsts.

Steidsigeem soleem tas Kungs tuwojâs sawam beidsamajam gahjumam — pahr Golgatu. Warisejeem un Israela wadoneem Jesus bij pateesibu sazijis, un par to wini bij noswehrejuschees Jesu nonahwet, kaut ari nekahdas wainas tee pee Ta neatrada. Ari tauta tapa usmusinata pret Jesu. Nekur Jerusalemê Jesum wairs nebij droschi, tur wairs nebij łauschu, kas Winu saprastu, kas Winam lihdsi justu, kam Winsch waretu ustizetees. Bet tagad, taisni tagad, kaut jel us brihdi... Winsch ilgojâs buht draugu pulzinâ. Te atkal redsam, ka Jesus muhsu dehł ir „kâ zits zilweks tapis."

1. **Betanijas Marija** (Jahna ew.). Jesus sirdsdraugi sche bija Lazarus, Marija, Marta un spitaligais Simanis, kuru Jesus bija dseedinajis. Marija eerauga Jesu nahkam un redz, ka Winsch tik łoti noskumis. Wina sajuht, ka schis nu ir Jesus pehdejais weesojums pee wineem. Winas gara azu preekschâ attehlojas wisi Jesus daritee brihnischkigee mihlestibas darbi, wina it kâ wehl tagad dsirdetu Wina sirsnigos wahrdus, un nu Winsch wairs nenahks — Winu nonahwês, — Winu, kas Mariju pestijis no grehkeem, kas Lazaru usmodinajis no miraneem, Simani dseedinajis, kas wiseem tikdaudz laba darijis.. nonahwês aif skaudibas... Un Marijai sirds waj luhst. Wina gribetu Jesum pateiktees, bet—wahrdu winai peetruhkst. Weenu leetu wina tatschu war darit — swaidit Jesu.

Akmina trauzinsch ar dahrgu, tihru nardes ełłi (apm. 100 rub. wehrtibâ), ar ko tanî laikâ augstmanus swinigos gadijumos swaidija, bij winas weenigais dahrgums. Ar to wina

swaidis Jesu. Preeksch Jesus winai nekas naw par dahrgu. Jesus sehd. Marija tuwojas Winam, usmanigi salit trauzinu wirs Jesus galwas, dahrgās sahles lihst pār Jesus mateem un telpa top pilna smarschas.

2. **Mahzekli Mariju nesaprata,** wini pahrmeta Marijai isschkehrdibu. Judass esot bijis tas pirmais pahrmetejs. Neweens Jesu tā nebij swaidijs, un mahzekleem ta likās tahda jauna leeta. Wini domaja: tā tikai bagati zilweki war rihkotees, bet ne mehs. Un wini aismirsa, ka Jesus ir tas bagatakais, ka Winsch ir Deews. Mahzekli sawu pahrmetumu zentās attaisnot, ka eļļu esot warets dahrgi pahrdot un naudu nabageem isdalit. Marija satruhkās. Wina tatschu no wisas sirds bij to labako wehlejusees darit, un nu mahzekli winas mihlestibas darbu atsina par leeku kluhdu. Bet Jesus Mariju saprata un sazija, ka wina labi darijuse, ka wina Winu swaidijuse uf behru deenu un ka Marijas darbs tik eewehrojams, ka wisur, kur ewangelijums taps sludinats, ari scho darbu peeminēs. Marijai gan tad aif preeka waigi lwehloja, ka winai bij isdewees sawu mihloto Pestitaju tā eepreezinat.

3. **Judass gribeja palikt uswaretajs,** kaut ari Jesus wina spreedumu par Marijas isschkehrdibu neapstiprinaja. Judass bija mahzekļu pulzina kaseeris. Tā kā ziti mahzekli winam uftizejās un nekontroleja kasi, winsch, sinadams, ka winu nepeekers, pamasam bij eesahzis sagt. „Ak, kahds labs kehreens tas buhtu bijis!" Judass eedomajās, kad eeraudsija Mariju islejam dahrgās sahles uf Pestitaja galwu. Kad Jesus scho Marijas darbu wehl usteiza, Judass palika dusmigs un nodomaja: „Pag, palaistees tik ne, Marijai isdod taisnibu un man ne; es gan sinu, kā es naudu dabuschu." Un Judass tuhlin aisgahja pee augsteem preestereem un solijās par 30 sudraba gabaleem Jesu nodot. Mehs jautajam: „Waj tas war buht, ka Jesus mahzeklis, kas Jesu par Mesiju apleezinaja, kas trihs gadus baudija Jesus mihlestibu, kas pehz pats atfina Jesu par newainigu, waj tas war buht, ka tahds zilweks eetu nodot Jesu pee nahwes? Atbilde skan: „Ja, tas tā bija, mantas un goda kahriba ir leetas, zaur kureem sahtans strahdā pee zilweka.

Jautajumi:

Kas Jesu eenihdeja? Kapehz Israeka tautas wadoni Jesu eenihdeja? Kadehļ wini negribeja pateesibu dsirdet? (Pateesiba winus nostahdija par grehzineekeem, kuri negrib atgreestees. Kahdi draugi Jesum bija Betanijā? Waj Jesus weetojas pee zilwezigeem draugeem? Ari tagad? Kursch jums no Betanijas Jesus draugeem wislabaki patihk? Kadehļ Marija? Waj ari Jesus mekle tahdus ļaudis, kas Winu mihlē no sirds? Ko Winsch ar remdeneem mihletajeem daris? (Jahna par. 3, 16). Kadehļ Marija swaidija Jesu? (Aif mihlestibas). Kā mahzekli uslkatija scho swaidischanu? Kā Jesus? Kahdi muhsu darbi Jesum patihk? (Kurus mehs daram aif mihlestibas uf Jesu). Kadehļ Judasam tas nepatika? Kas ir wisu ļaunumu sakne? Ko Judass peeweda par eemeslu sawam pahrmetumam Marijai? Kam pateesibā wairak ruhpeja nabagi, dewigai Marijai waj mantas kahrigajam Judasam? Kahdu nosihmi Jesus peeschķihra schai swaidischanai? Ko Judass darija, kad Jesus Marijas darbu usteiza? Par kahdu naudu winsch pahrdewa to Wisdahrgako?

Mahzibas.

Kad Sw. Gars tewi skubina uf mihlestibas darbeem preeksch sawa Pestitaja, tad dari ween, kaut ari ziti tewi aprahj par to. — Nebehdajees, kad zilweki tewi nesaprot; Jesus tewi saprot, Winsch tewi mihlē. — Ari labas leetas teek dascreif no deewbijigeem zilwekeem atsihtas par ļaunām. — Sem labdaribas „zepures" war ari sagt un nodot.

Pasaules karsch.

Ka Bibele ir Deewa wahrds, to gaischi peerahda ari tagadejee notikumi. Schās pasaules gudrineeki leeligi runajā un rakstija, ka lihds ar kulturu kari masinaschotees, ka tagad tik leeli un breesmigi kari nenotikschot kā senak, ka drihs buhschot tahda eekahrta, ka wisus walstu sareschgijumus nokahrtoschot meera konferenzēs, waj preeksch tam eezeltā starptautiskā schkihreju teesā; ka kara rihki buhschot atrodami tikai musejās, un karu peeskaitischot pee meschonibas atleekam. Bet stahw rakstits: „Kad tee sazis: meers, tad samaitaschana nahks!" Ļaudis negaidija karu. Pat waldneeku radineeki wehl zeemojas kaimiņu semēs, kad karsch tika peeteikts un kaiminsch bij tapis par eenaidneeku.

Wina Keisariska Augstiba Leelknass Nikolai Nikolajewitschs, kara spehka wirspawehlneeks.

Kamehr pasaule pastahw, wehl nekad naw bijis tahds karsch, kur tikdauds tautas un walstis weena pret otru sazelas, ka peepilditos, ko Jesus papreekschsludinajis Mat. 24:7.

Tizigee, buhsim nomodā! Ta Kunga atnahkschana tuwojas. Strahdasim, kamehr deena! Nakts nahk!

Zik karu tagad ir?

1) Austro-Ungarijas karsch ar Serbiju; 2) Wahzijas karsch ar Kreewiju; 3) Wahzijas karsch ar Belgiju; 4) Wahzijas karsch ar Franziju; 5) Anglijas karsch ar Wahziju; 6) Austro-Ungarijas karsch ar Kreewiju; 7) Meln-

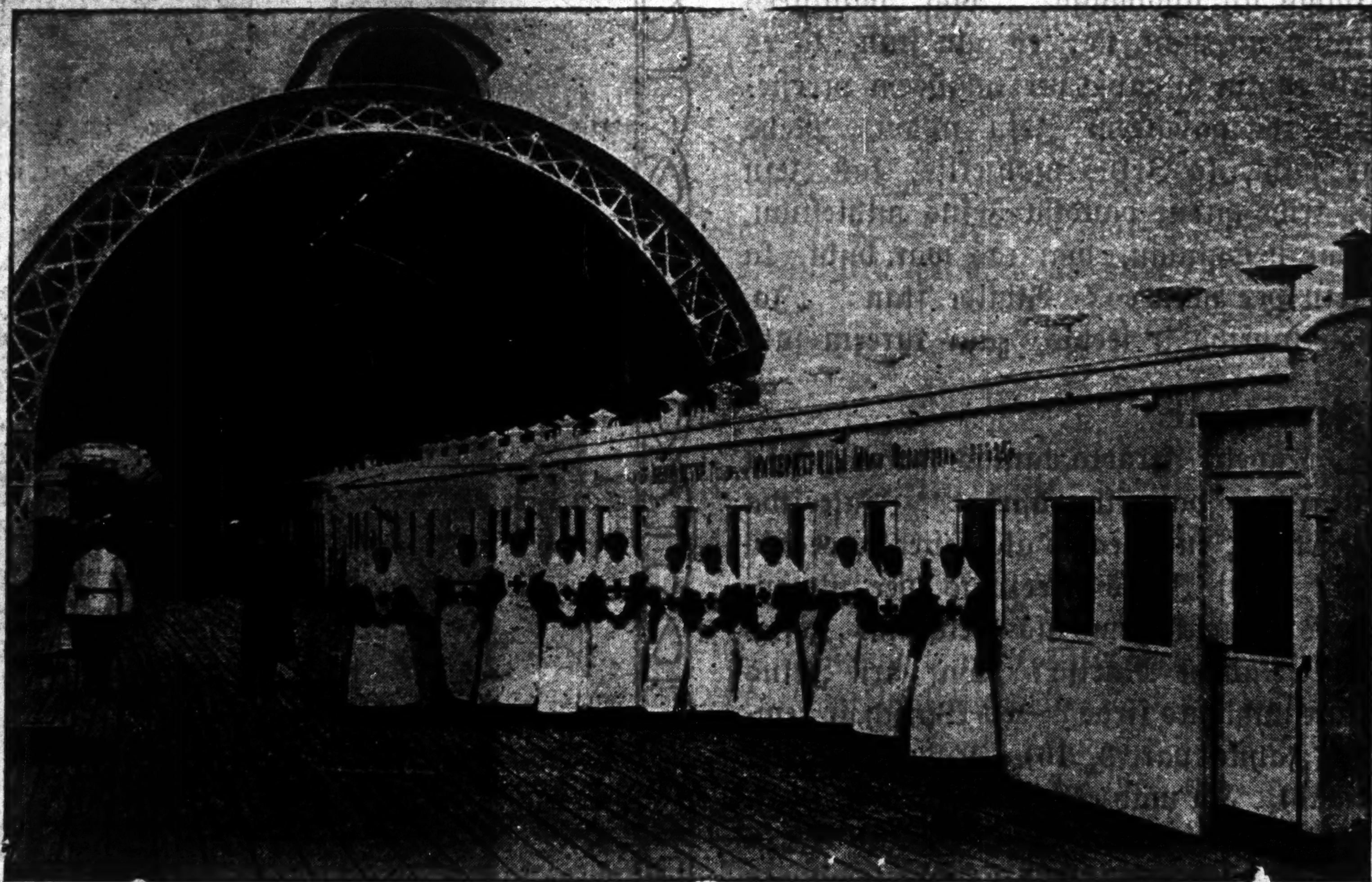
kalnes karsch ar Austro-Ungariju; 8) Franzijas karsch ar Austro-Ungariju; 9) Anglijas karsch ar Austro-Ungariju; 10) Japanas karsch ar Wahziju; 11) Marokas karsch ar Wahziju; 12) Marokas karsch ar Austro-Ungariju; 13) Japanas karsch ar Austriju. Wajs kaits jau galigi pilns? Gruhti tizams. Jo, kà dsird, wehl rihkojas un brunojas Danija, Holande, Rumanija, Bulgarija, Turzija, Greekija. Naw sinams ari ko darìs Spanija un Portugale. Tà tad karotaju walstu skaits weegli war peeaugt stipri leelaks.

Wahzu-austreeschu-kreewu karà par Kreewijas kara spehka wirspawehlneeku wisaugstaki eezelts Leelknass Nikolajs Nikolajewitschs. Ziti Kreewijas galwenee generaki sekoschi: N. Jwanows, W. N. Nikitijns, J. G. Schikinskis un P. K. Rennenkampfs. Schee wisi bijuschi kreewu-japanu karà.

Kara notikumu pahrskats.

Wahzu-kreewu karsch. 19. julijà wahzi mums peeteiza karu un tai paschà deenà wini eenehma pilsehtinu Bendinu, Petrokowas guberna. — 22. julijà sino: Kreewu kara spehkam bij sadursme gandrihs gar wisu kree wu-wahzu robeschu. Wahzu kara spehks atkahpàs, nodedsinadams paschu zeemus. — 23. julijà muhsu preekschpulki, atspeesdami eenaidneeku Likas-Bjalas frontè, pahrgahja pahr robeschu 15 werstis. — 30 julijà pehz sihwas zihnas muhseji eenehma Eidkunu staziju ar apkahrtni (Prusijà). Saguhstiti 400 wahzeeschi, atnemti 5 loschmeteji un ziti eerotschi. — 3. aug. no muhsejeem tika eenemtas Mischuneskinas, Drosdowenskas, Lakelnas un Markgrabowas pilsehtinas. Wahzeeschi, aiseedami, ispostijuschi tureenes dselsszelus, telegrafa drahtis un schoseju. — Wahzu kareiwi eegahja bes zihnas Kalischas pilsehtà (us Kreewijas robescham) un swehriski apgahjàs ar eedsihwotajeem, sewischki ar eerehdneem. Us generala peeprasijuma pilsehtas preekschneeks atnesa wisu pilsehtas waldes naudu 50,000 rub. Kad nauda bija atnesta, pilsehtas preekschneeku notreeza gar semi un spahrdija kahjam. Pawisam noschahwa ap 100 newainigu zilweku. Tika ari seeweetes iswarotas no wahzu kareiweem. — Wlozlawskas pilsehtinu eenehma wahzi. — No 4.—6 aug. pee Bilderweitscheles un Stapuleneem muhsu kara spehks pehz nopeetnas kaujas eeguwa 7 leelgabalus, 12 leelg. peederumus un loschu kastes, 2 loschu metejus un daudz guhstekņu. Ar sturmi muhsejee eenehma Melkenenas, Kuwalenas, Stalupenas, Goldapa, Aris un Likas pilsehtinas. Likas rentejà tika konfiszetas 50,000 markas.—6 aug. muhseji eenehma Gumbinus (40 werstis Prusijà) un atnehma eenaidneekam 12 leelgabalus un daudz guhstekņu. — 8. augustà wahzeeschi bij tà sakauti, ka luhdsa pameeru, lai lihkus nowahktu, bet winu luhgums tika atraidits. Wahzeeschi steidsigi atkahpàs, wajati no muhsu pulkeem. — Wehlak muhsu kara spehks, starp zitu, eenehma, pehz waronigàm zihnam sekoschas Riht-Prusijas eewehrojamas pilsehtas: Jnsterburgu, Tilsiti, Allensteinu un Osterodi. Eedsihwotaji isbehguschi no pilsehtam un sahdscham, daschà weetà pai nepaspehdami nowahkt apklahtus galdus. Palikuschi tikai wezischi un behrni. — Ari wahzeeschi bij eenehmuschi bes zihnas daschas Kreewijas pilsehtas Polijà, pee pruhschu robescham, un tur pastrahdajuschi meschonigus breesmu darbus; bet, eewehrojot muhsu kara spehka us preekschu eeschanu, wahzi behg prom no eenemtàm pilsehtam. — 18. augustà. No Augstà Wirskomandeera schtaba sino, ka wahzeeschi, pateizotees dselsszelu tihklam, sapulzinajuschi kopà leelu kara spehku un ar leelu pahrswaru gahsuschees us muhsu spehkeem, kahdeem diweem korpuseem, tos apschaudidami ar smago artileriju, no kuras mehs zeetam leelus saudejumus. Kara pulki zihnijàs waronigi. Krituschi generali Samsonows, Martoss un Pestitschs. Schi behdigà notikuma laboschanai teek sperti, wisi soki ar pilnu energiju un neatlaidibu. — 20. aug. Neaiskahrtee kreewu korpusi, peeweenoti gene-

Keisareenes Marijas Feodorownas sanitar wilzeens.

rața Rennenkampfa spehkeem, aptureja eenaidneeku un sahka to spaidit, pahrejot beidsot pretusbrukumâ.

Austreeschu-kreewu karsch. 23. julijâ, 6 stundas pirms kara peeteikschanas, austreeschi pee Woloțschinskas atklahja slinschu uguni us muhsu sargeem, usspehra sawu tiltu pahr robeschas upi Swrutschu, bet pahri pahr robeschu nenahza. — 26. un 27. julijâ notika pirmâ zihņa ar austreescheem, kuri usbruka kreeweem Wolinijas guberņâ. Eenaidneeks tika atsists un dedsinadams atkahpâs. Pa Stihras upes eeleju muhsu kara spehks eegahja Austrijâ. Rumanijas tuwumâ austreeschu nodaļa pahrnahza pahr muhsu robeschu un aisdedsinaja zeemus. Andrejewas pilsehtinu eenehma austreeschi. Drusku wehlak muhsu kara spehks isdsina eenaidneeku no Kjelezas un Petrokowas gubernam un eet pahri par robeschu, Galizijâ, nodaridams eenaidneekam eewehrojamus saudejumus. — 31. julijâ kreewi issita austreeschus no Sokolas. — Pee Tscharnkowas sahdschas muhsu kawalerijas preekschpulki saduhrâs ar austreescheem. Eenaidneeks tika sakauts. 120 ungaru husari saguhstiti, 60 eewainoti un krituschi. — 3. aug. notika kauja starp austreeschu un muhsu kawaleristeem. Pehz 5 stundas ilgas zihņas austreeschi atkahpâs, pamesdami kaujas lauku kâ nosehtu ar saweem lihkeem. Muhsejee dsinâs eenaidneekam pakaļ. — Wladimirâ austreeschi eelenza muhsu preekschpulku no wisâm pusem. Kauja wilkâs wisu deenu. Wisi eenaidneeku usbrukumi atsisti. Muhsu kareiwu isturiba apbrihnojama. Pat eewainoti pehz pahrseeschanas atgreesâs zihņâ. — 6. aug. pee Krasnikas usbruka austreeschi. Kad mums peenahza pastiprinajumi, muhsu pulki atsita eenaidneeku, pahrgahja usbrukumâ, saguhstija 6 austreeschu ofizeerus un 250 saldatus. Kauja ilga no 7 rihtâ lihds 7,30 min. wakarâ. Eenaidneeka saudejumi leeli. — Us Austrijas robescham noteek leela kauja. Austreeschi stahda muhsejeem preti wisas sawas armijas. No Podolijas puses muhsu karaspehks pehz waronigâm zihņam pahrgahjis pahr Seredas, Stripas un Solotajas Lipas upem. — No 16. aug. sino: Lwowas rihta pusê sawangoti 3000 austreeschi. Pee Podgaizas eenaidneeks saudeja 3000 wihrus, 4 leelgabalus un daudsi loschu kastes. Pahrejot Solotaja Lipas upei muhsu rokâs krita 9 leelgabali un 60 loschu kastes. Pee Tomaschewas muhsejee saguhstija 1,000 austreeschus. Rihtos no Tomaschewas tika eelenkta un sakauta 15. Ungarijus diwisija. Padodas weseli pulki. Zitos rajonos zihņa turpinajas. —

No Augstakâ Wirskomandeera schtaba sino: 19. augustâ eenaidneeka kolonnas mehginaja pahrraut muhsu zentru, wirseenâ starp Lublinu un Holmu. Sekmes tomehr pahrgahja muhsu pusê. No mums wajatâs eenaidneeku kolonnu atleekas steidsigi atkahpjas us deenwideem, atstahdamas mums karogu, 8 loschmetejus un wairak kâ 1000 wangineekus. 20. augustâ sihwas zihņas atjaunojâs us wisas frontes ar jaunu sparu. Guhsteknî apgalwo, ka otra austreeschu armija, kura aissargâ Lwowu no austrumeem, ir pahrņemta no isbailem. Lwowas tuwejâ apkahrtnê 20. augustâ muhsejee eeguwa wehl 20 leelgabalus. Schajâ frontê muhsu spehki bes apstahjas dodas us preekschu.

Petrogradâ, 21. augustâ. Ofiziali. Armijas Augstakâ Wirspawehlneeka telegrama Wiņa Keisariskai Majestatei no 21. augusta 1914. gada: „Aisgrahbtâ preekâ pateizos Deewam, pawehstu Juhsu Keisariskai Majestatei, ka generaļa Russka waronigâ armija schodeen plkst. 11 no rihta **eeņehma Lwowu**, bet generaļa Brusilowa armija — Galitschu. Luhdsu apbalwot generali Russki par wisâm eepreekschejâm kaujam ar 4. schkiras Jura krustu un par Lwowas eeņemschanu ar 3. schkiras Jura krustu, bet generali Brusilowu par wisâm kaujam ar 4. schkiras Jura krustu. Sihkaku sinu wehl naw. Generaladjutants Nikolajs."

No 2.—14. augustam muhsu kreisais spahrns nogahja 220 werstis, atrasdamees no 7.—21. augustam besapstahjas zihņâs ar eenaidneeku. Gnilajas Lipas upes lejas galâ, kur eenaidneeka spehki tika lausti 18. augustâ, eenaidneeks saudeja ap 20,000 krituschu un eewainotu. Austreeschu armijas atkahpschanâs pehz muhsu uswaras pee Lwowas pahrwehrtâs begschanâ. Muhsu rokâs krita ap 200 leelgabalu, wesumu un daudsi guhsteknu, kuru skaits wehl naw noteikts, bet sneedsâs desmitos tuhkstoschos.

Austreeschu-serbu-melnkalneeschu karsch. No pascha kara sahkuma austreeschi bombardê neapzeetinato Belgradi, nemas neusaizinadami padotees, nedsi ari pasinodami, lai meerigee eedsihwotaji atstahj pilsehtu, tâ pahrkahpdami starptautiskos likumus. Daudsi priwatehkas sagrautas. — Ilgu laiku serbi atsita austreeschu mehginajumus pahreet robescha upem, tomehr augusta pirmâs deenâs tas wiņeem isdewâs. — 7. aug. Serbi aisgahjuschi austreescheem ais muguras un nogreesuschi teem zeļus us atkahpschanos. Tilts par Sawas upi saspridsinats. Austreeschi padodas leeleem bareem. Wiņeem krituschu 8,000 wihru. Serbi eeguwa 7 leelgabalus: Nischâ, 11. augustâ. Serbu preses birojs sino, ka pehdejâ kaujâ ar austreescheem pee Drinas upes serbi saguhstija 4,005 austreeschus, eeguwa 53 leelgabalus, 8 haubizes, 114 artilerijas munizijas ratus, 3 kara slimnizas, sanitaru nodaļu, 14 lauka kara kehkus, 6 wagonus pahrtikas produktu, 4 kara telegrafus, 5 leelas wesumu nodaļas, daudsi ratu, sirgu, slinschu un 5 pulku naudas lahdes.

Tahlak sino, ka serbi no jauna sakawuschi austreeschus pee Schabazas un ka austreeschi atkahpuschees us Drinas kreiso krastu, nopostidami tiltus.

8. augustâ pee Jaworas un Belarekas sahdscham serbi sakahwa un isklihdinaja austreeschus un eeguwa 10 leelgabalus, 4 haubizes, naudas lahdi un daudsi zitu kara leetu un peederumu. — Serbi eelaususchees Bosnijâ (Austrijâ), eeņehmuschi prowinzes galwas pilsehtu Sarajewu. Austreeschi atkahpâs, isdaridami breesmigus postischanas darbus. Austreeschi apkahpdamees sakropļojuschi un nogalinajuschi wezischus, seeweetes un behrnus.

Wahzu-frantschu-anglu-belgeeschu karsch. Wahzeeschi ar leelu pahrspehku, pehz wairak kâ nedeļas zihņas, eeņehma Ljeschas zeetokschņa (Belgijâ) galwenos apzeetinajumus. Daschi fotri wehl turejâs. Belgeeschu masais kara spehks waronigi zihnijâs. Wahzi pee Ljeschas saudejuschi ap 20,000 wihru. Kaujas wadons wahzu pusê, generalis Emmichs esot gruhti eewainots.

Frantschi pa to laiku eelausâs Wahzijâ, Elsasâ un Lotringijâ. Schee apgabali ap 40 gadus apakaļ peederejuschi frantscheem. Eedsihwotaji ilgojas tapt peeweenoti atkal Franzijai. Frantschi pehz karstas zihņas eeņehma Wahzijas pilsehtinu Altkirchen. 26. julijâ frantschi eeņehma Milhausenes apzeetinajumus, no kureem wahzu kareiwi bij isbehguschi. Milhausenê ir apm. Leepajas leelumâ, 100,000 eedsihwotaji. Wehlak wahzeeschi usbruka, lai atņemtu saudetas pilsehtas, bet tika atsisti. Daudsi krituschu un eewainotu. Wahzu eewainotos rehkina us 8,000. Wogesu kalnos frantschi usbruka wahzeem un sawangoja 1,500

wihrus, atnehma wairak leelgabalus un zitus kara peederumus. Blamonstiras apgabalā frantschi eeguwa wairakus pahrtikas wesumus un 19 automobilus. Elsasā un Lotringijā noteek leelas kaujas, tureenes pilsehtas wairakas reisas pahreet no weena zihnitaja rokas otrā. — Belgijas Ljeschas un Namuras zeetokschnus wahzeeschi aplenkuschi wisapkahrt, eenehmuschi Briseli, Belgijas galwas pilsehtu un uslikuschi tai 200 milj. leelu kontribuziju. Belgijas kehninsch, waldibas eestahdes un galwenais kara spehks, ap 120,000 wihru leels, pahrzehluschees us Antwerpeni, Belgijas pirmās schķiras zeetoksni. Tagad Belgijas leelako daļu pahrwalda wahzeeschi. — Noteek leela isschkiroscha kauja starp wahzeem un 1 korpusu austreescheem no weenas puses un saweenoto anglu-frantschu-belgeeschu armijam no otras puses. Kaujas lauka isplatijums milsigs un aptwer trihs joslas ap 400 werstis. Wahzu armija ar reserwi ap 1½ milj. wihru leela, sabeedroto armijās ir 1,200,000, bes tam wehl leeli reserwu pulki — 2 aug. frantschi saguhstijuschi 3,000 wahzu saldatus, belgeeschi — 4,000 wahzeeschus. Wahzeeschi zeeschot milsigus saudejumus. Kolmoras pilsehtā ween atrodotees wairak kā

Generalis Dschofrs, Frantschu armijas wirspawehlneeks.

3,000 eewainoto. Elsasā noteek niknas zihnas. Seme dreb no leelgabalu trokschna. Frantschi neatlaidigi usbruhk un eenehmuschi jau apgabalu us 70 kilom. (65 werstis) Keisars-Wilhelms usnehmees pats wirspawehlneezibu Elsasā.

11. augustā. Leelā kauja eesahkās sestdeen ar frantschu jahtneeku usbrukumu no Scharlruas un ar Schaublas eenemschanu. Bet frantschu spehki, nedabujuschi pastiprinajumus, bij peespeesti atkahptees us Scharlru'u. Wahzeeschi speedas us preekschu pa wiseem zeleem, kas wed no Briseles us austrumeem. Pretineekeem laikam ir weenadi spehki.— Antwerpenē, 15. augustā. Pehz kara leetprateju domam Namiras fortu krischanas galwenais zehlonis ir wahzu aplenkschanas leelgabalu leelais spehks. Tahdu aplenkschanas leelgabalu, 21 santimetru leeluma, bij wahzeescheem 40 gabali. Aif Namiras zeetokschna walneem atrasti lihds 10,000 wahzeeschu lihku. 18. aug. sino, ka Peronas apgabalā, Franzijā, generalis Po eeguwis spihdoschu uswaru pahr wahzeescheem. 50,000 wahzu krituschi un eewainoti.

Starp Wahzijas robescham un Parisi frantscheem ir 3 zeetokschnu linijas: pirmā pee Wahzijas robescham, otrā starp robescham un Parisi un treschā — Parises apzeetinajumi. Tā kā anglu-frantschu armija pehz daudf uswarigām zihnam bij tatschu speesta daschās weetās atkahptees no pirmās zeetokschnu linijas, tad wini sawilka sawus galwenos spehkus us otras zeetokschnu linijas. Pehz jaunakām sinam, wahzeeschi draud ari sche apeet kreiso saweenotās armijas spahrnu, lai usbruktu Parisei. Parise ir weens no wisleelakeem zeetokschneem pasaulē. Frantschu armijas labais spahrns wehl zihnas pee wahzu robescham, Lotaringijā. Londonā sanemtas sinas, ka Parisei tuwojas pawisam 3 wahzu armijas. „Times" raksta, ka Franzijas usdewums paglabat sawu armiju nesatreektu, pat ja buhtu jaatdod Parise. Preeksch aplenkschanas wahzeescheem wajadseschot wismasakais pusmiljona wihru. Parisē domā, ka pehz atkahpschanās no Laferas — zelsch us Parisi swabads. Wahzu aeroplani redsami katru deenu. 23. augustā sanemtas sinas, ka wahzi eenehmuschi Laferas, Wisentales un Amjenas pilsehtas. Eet baumas, ka ari Irsona, Opela, Laona un Kondè krituschas wahzu rokās. Mobeschas zeetoksnis wehl turas. Wahzu kara pulki nonahkuschi Krelas apkahrtnē, 40 werstis no Parises. — Londonas prese peerahda, ka pat Parises eenemschana buhtu atsewischks gadijums tagadejā karā, kuram newar buht noteizoschas lomas. Anglija wedis karu, lai tas ari wilktos wairakus gadus. Franzijai ir wehl reserwē 4 milj. leela armija, bet Anglija war suhtit weenu armiju pehz otras. Kahdā mihtinā Askwits teizis, ka Indija jau suhta Anglijai talkā sawu armiju.

22. aug. wahzeeschi atstahja Briseli un dewās us seemeleem. Pee Malinas wahzeeschi tika pahrsteigti no breesmigā upura, kuru nesa belgeeschi, appludinadami daļu no sawas semes. Wahzeeschu saudejumi leeli. — 22. aug. Anglijā peerakstijuschees 300,000 sawalneeku. — No Indijas wed us Eiropu 25,000 kareiwju. — Frantschu pilsehtai Lille, wahzeeschi uslikuschi 200 milj. franku leelu kontribuziju. — Wahzija peedahwajuse Franzijai isdewigu meera lihgumu, bet tā kā trejsaweeniba (Kreewija, Franzija, Anglija) bij weenojusees meeru slehgt ar Wahziju tikai kopigi, tad Franzija scho Wahzijas peedahwajumu atraidija. — 24. aug. Anglija nopirkuse no Portugales 5 weeglus kreiserus, un wairak minu laiwas. — 24. aug. Pee Lunewilas no minu sprahdseena gahja bojā 6000 wahzi. — Pehz 26. aug. peenahkuschām sinam, frantschu kreisais spahrns ir atkahpees lihds Parisei, bet tad nostiprinajees un jau pahrgahjis usbrukumā. Rahdas, ka tagad kara laime pahrees frantschu pusē, ir bijuschas jau daschas uswaras.

Japanu-Wahzu karsch. 28. jul. No Port-Arturas ostas isgahja wairak kreiseri un minu kugi kaujas gatawibā. — 4. aug. Wahzijas suhtnim Tokijā nodots japanu ultimatums, kurā peeprasa, lai wahzeeschi mehnescha laikā atbruno sawus tureenes kara kugus un apzeetinato Kiao-Tschoas ostu un lai to atdod Japanai bes atlihdsibas. Japana tad wehlak to atdoschot atpakaļ Kinai, no kuras Wahzija to bij peesawinajusees. Wahzijai jaatbild 7 deenu laikā. — 11. augustā, sanemta no Berlines schahda ofiziala sina: Japanas wehstneeks sanehma schodeen mutisku atbildi us Japanas ultimatumu. Wehstneekam tika pasinots, ka Wahzijas waldibai naw neka ko atbildet us Japanas prasibam, kadehl Wahzija

eeskatot par wajadsigu atsaukt sawu wehstneeku no Tokijas un atdot pilnwaras Japanas wehstneekam Berlinê. — Reitera agentura sino, ka diwi masi japanu kreiseri 15. augustâ isschahwuschi pirmos schahweenus us Dsintawas apzeetinajumeem. — Pehz jaunakâm sinam, japani iskahpuschi malâ pee Dsintawas ostas (Wahzijas peederums Kinâ) un grib to eelenkt.

Flotes darbiba. Wahzeescheem, kâ no 25. julija sino, Baltijas juhrâ ir ne masak par 12 weza tipa brunu kugeem, daschi kreiseri un 25 minu laiwas. — 20. jul. 2 wahzu kreiseri bombardeja Leepajas atzelto kara ostu. Eewainotu nebij. Leepajâ nogremdeti 6 wahzu tirdsn. kugi un Melnâ juhrâ saguhstiti wairaki. — Apzeetinats wahzu kugis „Infantija," kursch bij zelâ no deenw. Afrikas ar wahzu reserwisteem, 500,000 mahz. sterlinu selta (ap 5 milj. r.), labibu un gaku, no angkeem saguhstits. Wehl angli saguhstijuschi wahzu kugi no Amerikas ar 20 milj. rubk. selta. — No Gibraltaras sino, ka anglu eskadra saguhstija 50 wahzu tirdsn. kugus. — Kronschtadtâ 30. jul. atwesti 20 wahzu tirdsneezibas kugi. Wahzeeschi islikuschi 12,000 minas Danijas juhras schaurumos un Wahzijas juhrâ. Kahdi 4 danu tirdsn. kugi nogrimuschi no schim minam.

13. aug. usskrehja us sehkla Kreewijas krastu tuwumâ wahzu weeglais kreisers „Magdeburg", kas pehz apschaudischanas no muhsu kreisereem gahja bojâ. Kuga laudis sawangoti. — 15. aug. pee Helgolandes notikuse leela juhras kauja starp anglu un wahzu flotem. Wahzeescheem nogremdeja 2 kreiserus un 2 torpedu laiwas. Angkeem nogrimuschu naw. — Wahzija lihds schim (17. aug.) jau saudejuse 2 drednauta tipa kreiserus, 2 brunu kreiserus, 6 weeglos kreiserus, 2 palihga kreiserus, un wairakus minu kugus.

Daschadas sinas.

Wisaugstaki labpatikâs pawehlet nosaukt us preekschu Peterburgas pilsehtu par Petrogradu.

„Us armijas komandeera pawehli pasludinu, ka schodeen no kara lauka teesas pakahrti tschetri zilweki par laupischanu un dedsinaschanu."

Lihds ar Wahzijas kara peeteikschanu daudsâs gubernâs Kreewijâ ir eewests kara stahwoklis, ari Baltijas gubernâs.

Pilsehtu waldes, bankas un zitas eestahdes Kreewijâ, kâ ari priwatas personas ir sadahwinajuschas „Sarkanam krustam" un zitâm kara wajadsibam wairak miljonu rublus.

Daudsi Austrijas tscheki un ruteni, kâ ari Wahzijas poli, kuri dsihwo Kreewijâ, ir eesneeguschi Kreewu waldibai luhgumus, lai winus usnem Kreewijas pawalstneezibâ.

Kreewijâ tiks eewesti jauni nodokli.

Kreewu awises weenbalsigi atsihmê to, ka latweeschu prese apsinas stahwokla nopeetnibu, zenschas eedsihwotajus apmeerinat un nesaudet paschsawaldischanos, un ka ari latweeschu tauta mobilisaziju sanehmusi ar leelu nopeetnibu, parahda leelu gatawibu eet karâ, peedalas leelâ skaitâ manifestazijâs un wisadi isfaka un peerahda sawu solidariti ar wisu leelo Kreewiju un pasauli.

Us tautas apgaismoschanas ministra pawehli slehgtas Rigas mahzibas apgabalâ wisas priwatskolas, kuras ustureja weetejâ wahzu sabeedriba „Deutscher Verein". Tâpat slehgti Wahzijas un Austrijas pawalstneeku pulzini, kuri ari ustureja daschas mahzibas eestahdes.

Pagahjuschâ mehnesi nomira Romas pahwests Pius X. Wina weetâ eewehleja par pahwestu Benediktu XV.

Turzija jau wisu augusta mehnesi wahzeeschu ofizeeru un spezialistu wadibâ steidsigi gatawojas us karu. No Wahzijas us Turziju teek wests selts un kara eerotschi. — „Rusk. Wed." sino 24. aug., ka Turzijas ministrijas sehdê Enwer-pascha peeprasija, lai Turzija peeteiz Kreewijai karu. Nolemts wehl nogaidit. Anglu-frantschu-kreewu saweenibas suhtni peeprasija no Franzijas demobilisaziju. Augstu personu sehdê nolemts ar 46 pret 22 balsim eesahkt karu, bet jaschaubas, waj sultans lehmumu parakstis.

Austrijas Keisara Franza Josefa wesełibas stahwoklis palizis tik nelabs, ka katru brihdi war sagaidit katastrofu.

Redakzijas telefons.

Winas Majestate, Kundse un Keisareene, Aleksandra Feodorowna 17. augustâ isfazijuse sawu wissirsnigaku pateizibu „Ewangelija Nama" mahzitajam W. A. Fetlerim, Petrogradâ, par seedojumu, sawahktu starp basnizeneem un nodotu Winas Keisariskas Majestates fondam kareiwjeem par labu.

„Nowoje Wremja".

Swehtd. 24. aug. Golgatas namâ preekschpusdeenas deewkalpojumâ turetâ kolekte tapa nowehleta „Sarkanam krustam par labu. Eenahza 56 rub. 48 kap.

Jaunderibas, winas dakas u. z. rakfti weetejâs walodâs mums leelâ mehrâ peeprasiti preeksch muhsu mihkeem kareiweem, kuri jau ir karâ, waj dodas turp. Esam darijuschi, ko warejuschi, tâ kâ lihdsekli preeksch tam isbeiguschees. Bes tam esam luhkojuschi darit wisu, zik spehjam preeksch dsihwes pabehrneem-zeetumneekeem, teem issneegdami un issuhtidami ik mehneschus 50—60 „Krist. Wehstn." un „Гость" eksempl. un isdalidami wairak simtus kristigu grahmatu un rakstu. Ari schai sinâ muhsu lihdsekli isbeiguschees, lai gan peeprasijumi aug.

Pasinojums.

Pasinoju tâm 15 draudsem, kas eesuhtijuschas man pilnwaras, lai es ruhpetos, ka no 4—14. nowembrim schinî gadâ tiktu Jelgawâ sasaukta gariga saeima, tas ir, parastâs swehtischanâs sapulzes, kâ ari teem brahkeem sludinatajeem, kas tik laipni usnehmâs mahzibu pasneegschanu, ka, eewehrojot muhsu walsts leelo karu un lihds arto eestahjuschos saimneezisku gruhtos apstahklus muhsu tehwijâ, esmu luhdsis — pehz ilgakas nopeetnas pahrdomaschanas — Winas Ekselenzi Kursemes Gubernatora kgu., kas man schi mehnescha pirmâs deenâs bija peeprasijis stahdit preekschâ sihkaki isstrahdatu programu un mahzibu pasneedsejus luhgtajâ saeimâ, nodot manu luhgumu Ministrijai, ka mehs atluhdsamees no minetâs saeimes sasaukschanas no 4—14. now. 1914. — Kad tas Wisspehzigais buhs dewis meeru muhsu leelai walstij un muhsu dahrgajai dsimtenei, Latwijai, tad waram atkal domat par saeimu, kuras mehrkis, eedsilinatees Swehtos Rakstos un kopt kristigu dsihwi. Un zeksch us schahdu saeimu nu — mums eemihts.

Ar kristigu sweizinajumu Juhsu eeksch Kristus
P. Lauberts.

Jelgawâ, 22. aug. 1914. g.

Wehſtulneeks.

H. S. — Sm. Juhſu rakſtâ naw jaunu domu. **A. C. — Cumb.** „Kriſt. Wehſtn.“ naw romantiſku dſeju nodalas. **P. N. — Preek.** Sarakſtits un domats labi, bet preekſch eewetoſchanas mums naw atteezigu nodalu. **N. N.** Dſeja „Luhgſchana“ par daudſ gara; juhs jau ſinat, ka garas luhgſchanas nogurdina. Beſ tam derêtu ari ritmu labak eewehrot.

Iſkwihtejumi.

Golg. Par. deld: Mſa Brunau 5.00; **Pag. miſ.:** Uſchawâ 2.00; **Golg. Miſ.:** Mſ. L. Ungur 5.00; Mſ. L. Bukis 2.00; Mſ. A. Oſolin 1.00; N. Pauls 3.00; **Kar miſ.:** Mſ. Pehſle. 90; **Kriſt. Nakſt. iſpl:** Golg. mahſas 10.00; Golg. jaunekli 5.00; Mſ. Grihwin 1.00; Gremdt 1.00; Mſ. M. Lapeneek 2.00; **Nabageem:** Mſ. L. Blukis 3.00; Karl Abelit 1.00.

Sludinajumi.

Nr. 9. Saturs.

Redaktors-iſdewejs: W. Fetlers. — Rigâ, Hoſpitala eelâ Nr. 24.

Дозволено цензурою 29-го августа 1914 года.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahna eelâ Nr. 8. (eepretim Jahna baſnizai).